

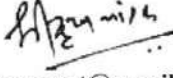

अवागलेख

खरीखरी..

यांचाही विजय, त्यांचाही विजय

आज मुंबईत आझाद मैदान परिसरात संघर्ष करून मराठ्यांचे नेते बनलेले मनोज जरांगे पाटील यांचे सैनिक प्रचंड मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. जरांगे पाटील यांची ताकद काय आहे, त्यांच्या मागे सकल मराठा समाज कसा उभा आहे. हे आज सर्वांना दिसलेले आहे आणि त्यांनी आपली ताकद दाखवून दिलेली आहे हा त्यांचा विजय म्हटला पाहिजे. पण तिकडे सरकार पक्षानेही अत्यंत सावध भूमिका घेऊन जरांगे पाटील यांचे मन वळविण्यात यश मिळवले आहे हे नाकारता येणार नाही. मराठा आरक्षणाचा प्रश्न निश्चितच गंभीर आहे. जरांगे पाटलांना आरक्षण पाहिजे आहे आणि ते ओबीसी मधून पाहिजे आहे. ओबीसी नेते यासाठी तयार नाहीत हे स्पष्ट आहे. आरक्षण तर द्यायचेच आहे यासाठी आम्हाला थोडा वेळ द्या असे सरकार तर्फे सांगण्यात आले आहे. जरांगे यांनी सरकारच्या प्रतिनिधींशी चर्चा करून वेळ देतानाही सरकारच्या रडक्या भूमिकेवर म्हणजेच एक एक दिवसाची परवानगी देण्याच्या भूमिकेवर शब्दशः अंगार ओततच चर्चा केलेली आहे. पण सरकारबद्दल कोणतेही तणावपूर्ण कृती किंवा कार्य झाले नाही याचाच फायदा सरकारला झालेला आहे. कारण कोणताही संघर्ष न होता एवढा मोठा आंदोलनाचा दिवस पार पडला. म्हणजेच मनोज जरांगे पाटील यांच्या शांततावादी भूमिकेसह त्यांचे मन वळविण्यात सरकारला यश आले आहे. अर्थातच सरकारचाही विजय आहे. म्हणजेच सरकारलाही कमीपणा नाही आणि मराठा समाजाचेही तालपुते का होईना समाधान झाले. ही आनंददायी बाब असली तरी गेल्या दहा वर्षांपासून मराठा समाजाच्या आरक्षणाचा प्रश्न कोर्टाच्या विविध निकालाद्वारे चर्चेमध्ये नेहमीच राहिलेला आहे. आरक्षणाच्या बाबत सध्या पन्नास टक्क्यांची मर्यादा आहे ही मर्यादा महाराष्ट्रात आधीच ओलांडण्यात आलेली आहे. न्यायालयाला यापेक्षा अधिक आरक्षण देता येत नाही. कारण ते मान्य नाही कायद्यातही बसत नाही. ५०% च्या मर्यादेचा कायदा सुरू होण्यापूर्वी तामिळनाडू सारख्या काही राज्यांनी या मर्यादेचे आधीच उल्लंघन केले होते. आता राज्यांना याबाबत निर्णय घेण्याचा घ्यावयाचा असेल तर केंद्र सरकारला आवाहन करून तो निर्णय घेऊ शकतात. कारण तसे अधिकार केंद्र सरकारला आहेत पण केंद्राने महाराष्ट्राच्या बाबतीत निर्णय घेतला तर इतर अनेक राज्यांमध्ये तशीच मागणी होऊ शकते. आपल्या शेजारच्या गुजरातमध्ये अशाच मागणीसाठी एक समाजाला कसे आकर्षित करण्यात आले होते. पण नंतर त्या लढ्याचे नेतृत्व करणारा भाजपच्या दावणीला बांधला गेला आणि त्या आंदोलनाची हवा निघून गेली. मराठा समाजात अत्यंत गरीब असलेला वर्ग फार मोठ्या प्रमाणावर आहे या वगालाही सवलत मिळणे निश्चितपणे गरजेचे आहे. आपल्या महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री मराठा समाजाचे मोठे नेते होते. त्यामुळेच स्वर्गीय यशवंतराव चव्हाण यांचे सामाजिक योगदान संपूर्ण महाराष्ट्राला परिचित आहे. त्यांना जवाहरलाल नेहरू यांनी संरक्षण मंत्री म्हणून दिलेलीला बोलावले होते. त्यानंतर महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्री पदावर जवळजवळ १२ ते १३ वर्षे मारोतराव कन्नमवार आणि वसंतराव नाईक या दोन अमराठी तर नेत्यांनी महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री म्हणून कामगिरी बजावली. मराठा समाजासह महाराष्ट्राचे आपले नेते म्हणून आपले नाव कायम टिकवण्यासाठी यशवंतरावांनी तो प्रयोग केला असावा. त्यावेळी महाराष्ट्रामध्ये मराठा समाजाचे बडे नेते म्हणून बाळासाहेब देसाई यांचे नाव घेतले जात होते त्यांना ते पद कधीच मिळाले नाही. त्यानंतर सुद्धा मराठा समाजाचे अनेक नेते मुख्यमंत्रीपदावर आले त्यांनाही मराठा समाजाचा हा प्रश्न गंभीर आहे असे वाटले नाही. आता आरक्षणाचा प्रश्न ऐरणीवर आलेला आहे. सरकारला या प्रश्नाचा निकाल लवकरात लवकर लावावाच लागेल. आपल्या मुख्यमंत्र्यांचे कौशल्य यात कमी पडेल असे अजिबात वाटत नाही. त्यांनी या प्रश्नाचा लवकरात लवकर निकाल लावावा हेच केवळ मराठा समाजाच्याच नाही, तर महाराष्ट्राच्याही फायद्याचे आहे. जरांगे आणि सरकार यांच्यामध्ये छोटोमोठे वाद कितीही असले तरी, जरांगे म्हणतात की आरक्षण द्या आयुष्यभर तुमचे ऋण मानत राहू . कारण आजच्या महामोर्चाने एक पाऊल पुढे टाकले आहे. त्यासोबत सरकारनेही एक पाऊल पुढे टाकलेले आहे, त्यामुळे दोघांचाही जयजयकार असे!

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

विहिरीत कार कोसळून ५ ठार

■ **वृत्तसंस्था, जालना, दि. २९ :**
जालन्यातील राजूर-टेंभूणी रस्त्यावर गाडेगव्हाण फाट्याजवळ भीषण अपघात झाला. भरधाव चारचाकीने मॉर्गिन बॉक करणाऱ्या एका व्यक्तीस जोराची धडक दिली आणि नंतर ही कार ७० फूट खोल विहिरीत कोसळली. या अपघातात कारमधील ५ जणांचा जागीच मृत्यू झाला. क्रेनच्या मदतीने शोधमोहीम राबवली गेली. मात्र खोल पाण्यामुळे कार बाहेर काढण्यात अडचणी येत होत्या. या दुर्घटनेमुळे शोककळा पसरली आहे.

महाराष्ट्रात ३४ हजार कोटींची गुंतवणूक

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
गणेशोत्सवाच्या शुभमुहूर्तावर महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक होत आहे. राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उद्योग मंत्री उदय सामंत यांच्या प्रमुख उपस्थितीत तब्बल १७ सामंजस्य करारांवर स्वाक्ष्या करण्यात आल्या. या करारांची एकूण किंमत सुमारे ३३,७६८.८९ कोटी रुपये असून, त्यातून राज्यात सुमारे ३३,४८३ रोजगारनिर्मिती होणार असल्याची माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली. टेरिफ वॉर सुरू असतानाही महाराष्ट्राला इतक्या मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक मिळणे हा गुंतवणूकदारांचा महाराष्ट्रावरील विश्वासच दर्शवितो असेही ते म्हणाले. या गुंतवणुकीत इलेक्ट्रॉनिक्स, पोलाद, सोलार, इलेक्ट्रिक बसेस व ट्रक्स, संरक्षण व त्यासंबंधित विविध क्षेत्रांचा समावेश आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रातील उत्तर महाराष्ट्र, पुणे, विदर्भ, कोकण अशा सर्वच

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, गुंतवणूकदारांना महाराष्ट्रात सहज आणि सुरळीत अनुभव मिळावा यासाठी सरकार वचनबद्ध आहे. आम्ही फक्त कारा थांबणार नाही, तर गुंतवणुकीच्या

प्रत्येक टप्प्यावर राज्य शासन भागीदार म्हणून सोबत राहील. याबाबत कुठेही अडथळा येणार नाही. यावेळी त्यांनी मैत्री पोर्टल या वन-स्टॉप संकल्पनेचा विशेष उल्लेख केला. उद्योगांसाठी जमीन, परवानग्या आणि इतर मंजूरी तातडीने मिळवून देण्याबाबत शासन प्रयत्नशील असल्याचे ते म्हणाले. ऊर्जाविवेक निर्णयांचा उल्लेख करताना फडणवीस म्हणाले की, राज्यात नुकताच ५ वर्षांचा मल्टी-इयर टेरिफ मंजूर झाला असून, वीजदर वर्षागणिक कमी होणार आहेत. पूर्वी दरवर्षी वीजदर ९ टक्क्यांनी वाढत असत, पण आता विजेचे दर कमी होणार आहेत. हे उद्योगांसाठी मोठे दिलासादायक ठरणार आहे. मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी पुढे सांगितले की, उद्योग क्षेत्रातील गुंतवणुकीचा जीवनचक्र राज्य सरकारने स्थिर आणि अंदाजपत्रित ठेवण्याचे धोरण स्वीकारले आहे. त्यामुळे गुंतवणूकदारांचा विश्वास वृद्धिंगत होईल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

आझाद मैदानात जरांगेंचे उपोषण सुरू

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २९ :**
मनोज जरांगे पाटील मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी हजारो मराठ्यांसह मुंबईत पोहोचलेत. त्यांनी येथील आझाद मैदानावरील आपल्या बेमुदत उपोषणाला सुरुवात केली आहे. याटिकाणी खबरदारी म्हणून हजारो पोलिसांचा फौजफाटा तैनात करण्यात आला आहे. या आंदोलनामुळे मुंबईच्या वाहतूक व्यवस्थेचे तीन - तेरा वाजलेत. पोलिसांनी नागरिकांना पर्यायी मार्गांचा वापर करण्याचे आवाहन केले आहे. दरम्यान, मनोज जरांगे व त्यांच्या समर्थकांच्या आंदोलनामुळे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील महायुती सरकारवरील दबाव केंकपटीने वाढला आहे.

मनोज जरांगे यांनी यावेळी पुन्हा एकदा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना निर्वाणीचा इशारा दिला. ते म्हणाले, मायबाप सरकार आणि मुख्यमंत्र्यांनी आम्हाला बेमुदत उपोषण करण्याची परवानगी द्यावी. आमची तुम्हाला सहकार्य करण्याची तयारी आहे. अन्यथा मंगळवारपासून आणखी कोट्यवधी मराठे मुंबईला येणार आहेत. आमच्या सर्व मागण्यांची अंमलबजावणी करा. इथे कोट्यवधी लोक घेऊन आलेत. आम्ही मजाक करत नाही. मुख्यमंत्र्यांच्या हातून अजूनही संधी गेली नाही. मराठ्यांचे मन जिंकण्याची संधी तुम्हाला

गोक्या घाला, तुरुंगात डांबा मागे हटणार नाही... आहे. मराठ्यांची नाराजीची लाट तुमच्या अंगावर घेऊ नका. मला आणि माज्या समाजाला फक्त आरक्षण हवे आहे. तुम्ही त्याच्यात राजकारण करत असाल, तर तुम्ही गोक्या घातल्या तरी मनोज जरांगे इथून हटत नाही. मी याच ठिकाणी मेलो किंवा तुम्ही मला जेलमध्ये नेऊन टाकले, तरी मी जेलमध्ये उपोषण करेन. पण मराठ्यांच्या डोक्यावर गुलाल टाकल्याशिवाय आता हटणार नाही. त्यामुळे सरकारने आमच्या सर्व मागण्यांची अंमलबजावणी करावी ही आमची विनंती आहे, असे जरांगे यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना इशारा देताना म्हणाले.

एक दिवसाची मुदतवाढ
मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी सुरू असलेल्या मनोज जरांगे पाटील यांच्या आमरण उपोषणाला नवे वळण मिळाले आहे. आंदोलनावर अखेर मुंबई पोलिसांनी मोठा निर्णय घेतला असून एका दिवसाची मुदतवाढ दिली आहे. सीएसएमटी स्थानकावरील आंदोलकांची गर्दी, घोषणाबाजी आणि फलाटांवरील झोपेमुळे प्रवाशांना मोठा त्रास सहन करावा लागला. परिणामी आंदोलनाला मुदतवाढ देण्यात आली.

सर्वांनी स्वयंसेवक म्हणून करा. सर्वांनी शिस्त पाळा. पोलिसांना सहकार्य करा. आपली वाहने पोलिसांनी ठरवून दिलेल्या जागेवर नेऊन लावा. कुणीही गडबड, गोंधळ करायचा नाही, दोन तासांच्या आत मुंबई रिकामी व्हायला हवी, असे जरांगे यावेळी मराठा बांधवांना आवाहन करताना म्हणाले.

मराठा आंदोलनाचे अधिक वृत्त
► पान २ वर

भारतात ६ लाख कोटींची गुंतवणूक करणार जपान

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २९ :**
पंतप्रधान मोदी शुक्रवारी जपानच्या २ दिवसांच्या दौऱ्यावर गेले. यादरम्यान त्यांनी टोकियो येथे झालेल्या भारत-जपान संयुक्त आर्थिक मंचाच्या बैठकीला संबोधित केले. त्यांनी आपल्या भाषणात भारताला गुंतवणुकीसाठी सर्वोत्तम ठिकाण म्हणून वर्णन केले. मोदी म्हणाले की जपान तंत्रज्ञानात एक पांवढ्यावर आहे, तर भारत प्रतिभेचे पांवढ्यावर आहे. केवळ तंत्रज्ञान आणि प्रतिभाच नेतृत्व करू शकतात. मोदी म्हणाले की भारत आणि जपानमध्ये सहकार्याच्या

प्रचंड शक्यता आहेत. मोदीपूर्वी जपानच्या पंतप्रधान इशिबा म्हणाल्या की भारतीय प्रतिभा आणि जपानी तंत्रज्ञान एकमेकांसाठी बनले आहे. पंतप्रधान मोदी येथे १५ व्या भारत-जपान वार्षिक शिखर परिषदेत सहभागी होतील. या परिषदेत दोन्ही देशांमधील धोरणात्मक आणि आर्थिक भागीदारी मजबूत करण्यावर चर्चा होईल. जपानपूर्वी त्यांनी सोशल मीडियावर लिहिले की, या भेटीचा उद्देश भारत आणि जपानमधील विशेष धोरणात्मक आणि जागतिक भागीदारी मजबूत करणे आहे.

मराठा समाजाविषयी सरकार सकारात्मकच

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
मनोज जरांगे यांच्या आंदोलनामुळे अवधी मुंबई जाम झाली असताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सरकार मराठा समाजाविषयी सकारात्मक असल्याचे स्पष्ट केले आहे. सरकार मराठा समाजाविषयी सकारात्मक आहे. त्यांच्याविषयी आमच्या मनात कोणतीही शंका नाही. पण काही लोक जाणिवपूर्वक हा प्रश्न चिघळवण्याचा प्रयत्न करत आहेत. त्यांनी या आंदोलनावर स्वतःची पोळी भाजण्याचा प्रयत्न करू नये. कारण, त्यांचे तोंड भाजेल, असे ते म्हणाले. फडणवीस पत्रकारांशी बोलताना म्हणाले, आज सकाळी आंदोलक मुंबईत आलेत. मनोज जरांगे पाटील उपोषणाला बसलेत. त्यांनीही सर्वांना आपल्याला नियमाने उपोषण करण्याचे व सहकार्याचे आवाहन केले आहे. शासनाचीही भूमिका सहकार्याची

आहे. लोकशाही पद्धतीने एखादे आंदोलन होत असेल तर त्या आंदोलनाला आडकाठी आणण्याचे कारण नाही. अशा प्रकारच्या आंदोलनाला जे काही सहकार्य लागेल ते सरकार करेल. विशेषतः उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुरूप या प्रकरणी सहकार्य केले जाईल. आंदोलनाला जे काही सहकार्य लागेल ते सरकार करेल. विशेषतः उच्च

आंदोलनाच्या मागे कोण ?
मराठा आरक्षणाचा प्रश्न उफाळून आला असताना राज्यात राजकीय वातावरण चांगलंच तापलं आहे. या आंदोलनाला कोणाचं पाठबळ आहे हे सर्वांना माहीत आहे. आंदोलनामागे काही राजकीय पक्ष आणि नेत्यांचा थेट हात असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले. या आंदोलनाला रसद कोण पुरवित आहे ? हे सर्वांना ठाऊक असल्याचेही मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले.

न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुरूप या प्रकरणी सहकार्य केले जाईल. **तर तोंड भाजेल...** काही लोक ओबीसी व मराठा समाजात भांडण लावण्याचा प्रयत्न करत आहेत. अशा प्रकारे आंदोलनावर पोळी भाजण्याचा प्रयत्न करू नका. तुमचे तोंड भाजेल, अशा शब्दात मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी अशा प्रवृत्तींना इशारा दिला.

मोदींना शिवीगाळ प्रकरणात आरोपीला अखेर अटक

काँग्रेस कार्यालयावर भाजपाचा हल्ला

■ **वृत्तसंस्था, पाटणा, दि. २९ :**
गुरूवारी बिहारमधील दरभंगा येथे राहुल गांधी यांच्या मतदार हक्क यात्रेदरम्यान मंचावरून पंतप्रधान मोदींना शिवीगाळ केल्याप्रकरणी पोलिसांनी कारवाई केली आहे. दरभंगा पोलिसांनी शुक्रवारी रिझर्वी उर्फ राजा नावाच्या तरुणाला अटक केली. आरोपी हा सिंहवाडा पोलीस स्टेशन परिसरातील भापुरा गावचा रहिवासी आहे. सध्या त्याला सिमरी पोलीस स्टेशनमध्ये ठेवण्यात आले आहे. चौकशी सुरू आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, मो. रिझर्वी हा पिकअप ड्रायव्हर आहे. हे प्रकरण सिमरी पोलीस स्टेशन परिसरातील बिठौली चौकातील आहे. घटनेनंतर सिमरी पोलीस स्टेशनमध्ये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. शुक्रवारी भाजप नेत्यांनी या मुद्द्यावरून निषेध केला. पाटण्यातील काँग्रेस कार्यालयाबाहेर भाजप कार्यकर्त्यांनी घोषणाबाजी सुरू केली. यादरम्यान भाजप आणि काँग्रेस कार्यकर्त्यांमध्ये हाणामारी झाली. दोघांमध्ये लाठ्या आणि विटांचा वापर करण्यात आला. भाजपाचे अनेक कार्यकर्ते लाठ्या घेवून काँग्रेस कार्यालयावर चालून गेले. त्यावेळी दोन्ही पक्षांच्या कार्यकर्त्यांनी एकमेकांवर लाठ्या आणि विटांनी हल्ला केला.

जे काही देणे शक्य ते नियमांत बसवून देणार!

जरांगेंच्या आंदोलनावर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदेची भूमिका

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
मनोज जरांगे यांच्या आंदोलनामुळे अवधी मुंबई स्तब्ध झाली असताना उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी या प्रकरणी सरकारची भूमिका स्पष्ट केली आहे. मराठा समाजाला जे काही देणे शक्य आहे ते, कायद्याच्या व नियमांच्या चौकटीत बसवून विशेषतः कुणाचेही आरक्षण कमी न करता व कुणाचेही नुकसान न करता दिले जाईल, असे ते म्हणाले. शिंदे म्हणाले, मी मुख्यमंत्री असताना मराठा समाजाला १० टक्के आरक्षण दिले होते. आजही ते आरक्षणाचा लाभ घेत आहेत. कुणबी नोंदी शोधण्यासाठी आपण शिंदे समिती स्थापन केली होती. त्यात हजारो नोंदी सापडल्या होत्या. ही समिती आजही काम करत आहे. सारथीच्या माध्यमातून आपण विविध कोर्सेस सुरू केले. त्याचाही मराठा समाजाला लाभ होत आहे. अण्णासाहेब पाटील आर्थिक विकास महामंडळाच्या माध्यमातूनही हजारो तरुणांना रोजगारासाठी १५ लाखांचे बिनव्याजी कर्ज उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. या विविध योजनांतून मराठा समाजाची मुले यूपीएससी, एम्पीएससीच्या माध्यमातून पुढे जात आहेत. स्वतःच्या पायावर उभे टाकत आहेत. त्यामुळे शासन म्हणून आम्ही आमच्या अडीच वर्षांच्या काळात जे जे काही प्रयत्न केले, ते सर्व प्रयत्न मराठा समाजापुढे आहेत. याउपर या प्रकरणी ज्या काही सूचना येतील त्या सूचनांचाही स्वीकार केला जाईल. पण जे काही योग्य आहे, कायदेशीर आहे, नियमात बसणारे आहे त्यावर सरकार आजही सकारात्मक असल्याचे शिंदे म्हणाले.

मनोज जरांगे यांचा लढा आरक्षणाचा नव्हेच!

■ मुंबई : ओबीसी नेते लक्ष्मण हाके यांनी मनोज जरांगे यांचा लढा हा आरक्षणाचा नव्हे तर राजकीय अजेंडा असल्याचा आरोप केला आहे.

ते म्हणाले, हा आरक्षणाचा लढा नाही. मीडियाद्वारे मराठा बांधवांच्या शिक्षण व नोकरीचा जो कळवळा दाखवला जात आहे, हे तसे नाही. मनोज जरांगे यांनी मुंबईकडे निघतानाच हा राजकीय अजेंडा असल्याची आपली स्ट्रिक्ट फोडली. हा राजकीय कसा? ते म्हणाले की, मी हे सरकार उलथावून लावणार आहे. आम्ही आजपर्यंत यात विरोधी पक्ष सामिल असेल असे म्हणायचो. पण, आता मी जबाबदारीने सांगतो की, देवेंद्र फडणवीस यांचे सरकार उलथावून लावण्यासाठी जसे विरोधी पक्षांचे आमदार खासदार त्यात सामिल आहेत, तसे अजित पवारंचे आमदारही आमदार, खासदार त्यात सामील आहेत. मी हे जबाबदारीने सांगत आहे. मी माझ्या पदरचे सांगत नाही. मला राजकीय भानगडीत पडायचे नाही, असे लक्ष्मण हाके यांनी सांगितले आहे.

जरांगेशी चर्चा करणार

■ मुंबई : राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या आमदार सना मलिक म्हणाल्या की, मनोज जरांगे पाटील यांच्यासोबत सरकारकडून चर्चा करण्यात येणार आहे. सरकारने आपली भूमिका स्पष्ट केली आहे. आम्ही संपूर्ण विषय समजून घेत त्यावर काय तोडगा काढू शकतो यासाठी प्रयत्न करणार आहोत. अतिथी देवो भवो, जरांगे पाटील माझ्या मतदारसंघातून पुढे जात आहे मी त्यांचे स्वागत केल्याचे सना खान म्हणाल्या.

सामाजिक कार्यकर्ता सरिता खानचंदानी यांनी जीवन संपवले

■ मुंबई : महाराष्ट्राच्या सामाजिक कार्यकर्त्या आणि वकील सरिता खानचंदानी यांनी इमारतीच्या सातव्या मजल्यावरून उडी मारून आत्महत्या केली. त्या ठाणे जिल्ह्यातील उल्हासनगर येथे राहत होत्या. त्यांनी त्यांच्या घराच्या इमारतीवरून उडी मारली. त्यामुळे त्या गंभीर जखमी झाल्या. डॉक्टरांमध्ये उपचारादरम्यान त्यांचा मृत्यू झाला. सरिता व्यवसायाने वकील होत्या. महाराष्ट्रात डीजेवर बंदी घालण्यात त्यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली.

उल्हासनगरमधून वाघणाच्या उल्हास आणि वालधुनी नद्यांना प्रदूषणमुक्त करण्यासाठी सरिता यांनी काम केले. उपपॉलिस आयुक्त सचिन गोरे म्हणाले की, सरिता यांनी त्यांच्या ऑफिसच्या मागची खोली एका महिलेला भाड्याने दिली होती. बुधवारी खोली रिकामी करण्यावरून दोघांमध्ये भांडण झाले. त्यानंतर महिलेने सरितावर मारहाणीचा गुन्हा दाखल केला होता. सरिता हिरली फाउंडेशन नावाची संस्था चालवत होत्या. त्या उल्हासनगरमधून वाघणाच्या उल्हास आणि वालधुनी नद्यांना प्रदूषणमुक्त करण्यासाठी काम करत होत्या. वायू आणि जल प्रदूषणविरुद्ध काम केल्यामुळे त्यांना अनेक लोकांच्या नाराजीचा सामना करावा लागला.

शिंदे गटाचे आमदार अमोल खताळ यांच्यावर हल्ला

■ संगमनेर : शिवसेना शिंदे गटाचे आमदार अमोल खताळ यांच्यावर हल्ला झाल्याची घटना समोर आली आहे. संगमनेर फेस्टिव्हलच्या उद्घाटनावेळी हा हल्ला झाल्याची माहिती आहे. या कार्यक्रमात गेले असता अमोल खताळ यांच्याशी हात मिळवण्यासाठी एक तरुण आला आणि यावेळी त्याने हल्ला केला असल्याचे समजते. मात्र, या हल्ल्याचे कारण अद्याप समजू शकले नाही. मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांनी या ब्याड हल्ल्याचा निषेध केला आहे.

एका वृत्तवाहिनीशी बोलताना राधाकृष्ण विखे पाटील म्हणाले, मी या ब्याड हल्ल्याचा निषेध करतो. हा हल्ला जो कोणी केला आहे, जे कोणी गुंड प्रवृत्तीचे लोक होते व ते कोणाकडून पुरकृत होते याची चौकशी करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. परंतु, अशा प्रकारचा ब्याड हल्ला करून महायुतीच्या आमदारांचा कार्यकर्त्यांचा आत्मविश्वास कमी होईल असे वाटत असेल कोणाला तर मला वाटते हा त्यांचा गैरसमज आहे आणि तो गैरसमज सुद्धा दूर करायला वेळ लागणार नाही. राधाकृष्ण विखे पाटील यांचा अप्रत्यक्ष रोख हा काँग्रेस नेते बाळासाहेब थोरात यांच्यावर असल्याचे समजते. संगमनेरच्या राजकारणात बाळासाहेब थोरात आणि महायुतीच्या नेत्यांमध्ये वादची ठिणगी पडली आहे. त्यातूनच हा हल्ला झाला असावा का, अशी चर्चा सुरू झाली आहे.

मराठा मोर्चाचा तडाखा

दीपक कैतके, मुंबई, दि. २९ :

गणेशोत्सवाच्या तोंडावर राजधानी मुंबई अक्षरशः ठप्प झाली आहे. मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी मनोज जरांगे पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली सुरू झालेल्या विराट मोर्चांमुळे शहरात वाहतुकीची प्रचंड कोंडी निर्माण झाली आहे. आज्ञाद मैदानाकडे जाणाऱ्या लाखो मराठा बांधवांचा ताफा मुंबईत दाखल झाला असून तब्बल साडेसहा हजारंहून अधिक वाहनं शहरात प्रवेशली आहेत.

या प्रचंड गर्दीचा फटका थेट गणेशभक्तांना आणि चाकरमान्यांना बसला आहे. दादर, सीएसटी, आज्ञाद मैदान परिसरात गर्दी उसळली असून, रस्ते आणि रेल्वे सेवा यावर ताण आला आहे. पोलिसांनी तातडीने ट्रॅफिक अॅडव्हायझरी जारी करत नागरिकांना पर्यायी मार्गांचा वापर करा, अनावश्यक प्रवास टाळा, असे आवाहन केले आहे.

मुंबईतील महत्त्वाचे रस्ते पूर्णपणे बंद करण्यात आले आहेत. यामध्ये ईस्टर्न फ्रीवे, सायन-पनवेल हायवे, व्ही. एन. पुर्व मार्ग, पी. डी. मेलो रस्ता, वालचंद हिराचंद मार्ग, डॉ. दादाभाई नैरोजी मार्ग आणि हजारीमल सोमानी रस्ता यांचा समावेश आहे.

पूर्णपणे बंद असलेले मार्ग
वाशी ते पांजरपोळ फ्री वे सायन ते पनवेल ते पांजरपोळ मार्ग
सी. जी. गिडवाणी ते पांजरपोळ आय. ओ. सी. जंक्शन व गोवर्ंदी रेल्वे ब्रिजवरील फ्री वे देवनार फार्मझपांजरपोळ मार्ग

लोकरवहरी ताण
विदर्भ, मराठवाडा, खानदेश आणि पश्चिम महाराष्ट्रातून मोठ्या संख्येने मराठा बांधव रेल्वेमार्गे मुंबईत दाखल होत आहेत. आंदोलक लोकलमधून सीएसटीकडे धावत असल्याने रेल्वेवहरी ताण वाढला आहे. दादर, सीएसटी आणि आज्ञाद मैदान परिसरात प्रचंड गर्दी पाहायला मिळत आहे.

राजकीय दबाव, नागरिकांची पंचाईत
प्रशासनात आज्ञाद मैदानाची क्षमता केवळ ५ हजार असल्याचे सांगितले होते; पण २० हजारंहून अधिक आंदोलक मैदानात दाखल झाल्याने पोलिसांचे नियोजन कोलमडले आहे. दरम्यान, सरकार सहकार्य करत आहे, त्यामुळे आंदोलकांनी शिस्त पाळावी, असे आवाहन

स्वतः मनोज जरांगे यांनी केले. मात्र, यामुळे सामान्य मुंबईकर आणि गणेशभक्तांची मोठी कोंडी झाली आहे. कामावर जाणारे चाकरमानी, बाप्पाच्या दर्शनासाठी निघालेले भक्त आणि विद्यार्थी सगळ्यांच्याच हालाला सुरुवात झाली आहे.

मुंबईतील वाहतूक व्यवस्थेत मोठे बदल
मराठा आंदोलनामुळे मुंबईत झालेल्या गर्दीमुळे मुंबईतील वाहतूक व्यवस्था पूर्णपणे कोलमडली आहे. त्यामुळे पोलिसांनी शहरातील वाहतुकीत मोठे बदल करत आज्ञाद मैदान परिसरातील अनेक रस्त्यांवरील वाहतूक अन्य रस्त्यांवरून वळवली आहे. तर काही मार्ग वाहतुकीसाठी बंद करण्यात आलेत.

कोणते मार्ग बंद राहतील ?
वाशीकडून फ्रीवेकडे जाणारा मार्ग. वाशीकडून येणाऱ्या साऊथ बॉण्डने पांजरपोळ-फिवेकडे जाणारी सर्व प्रकारच्या वाहनांना निर्बंध असल्याचे सांगण्यात आले आहे. वीर जिजाबाई भोसले मार्गावरून ट्रॉम्बेकडे जाणारा मार्ग आणि छेडानगरवरून फ्री वेकडे जाणारा मार्ग बंद करण्यात आला

आहे.

पर्यायी मार्ग कोणते ?
वाशीहून येणाऱ्या सर्व प्रकारच्या वाहनांना साऊथ बॉण्डने मानखुर्द टी जंक्शन ब्रॉज स्लीप रोडने उजवे वळण घेऊन वीर जिजाबाई भोसले मार्गाने आयओसी जंक्शन व छेडानगर मार्गाने मुंबई शहरात प्रवेश करतील. घाटकोपर-मानखुर्द लिंक रोडने जाणारी वाहने छेडानगर मार्गाने मुंबईत प्रवेश करतील. रेल्वेच्या लोकल ट्रेन आंदोलकांनी भरल्या छेडानगरवरून फ्रीवेकडे जाणारी वाहने

अमरमहल, नेहरूनगर ब्रॉजमार्गे जातील. सदर आदेश आजपासून पुढील आदेशापर्यंत अंमलात राहणार आहेत, असे पोलिसांनी स्पष्ट केले आहे.

रेल्वेत प्रचंड गर्दी
मराठा आंदोलक राज्याच्या कानाकोपऱ्यातून मुंबईत येत आहेत. त्यामुळे रेल्वे ओसंडून वाहत आहेत. हार्बर, मध्य आणि पश्चिम रेल्वेच्या लोकल ट्रेन आंदोलकांनी भरल्या आहेत. एक मराठा लाख मराठा घोषणा दिल्या

महिन्याभराचा किराणा घेऊन मराठा आंदोलक मुंबईत

मनोज जरांगे पाटील यांच्याबरोबर मुंबईत दाखल झालेले मराठा आंदोलक सरकारविरोधात आक्रमक झाले आहेत. एक महिन्याभराचा किराणा साहित्य घेऊन ते मुंबईला धडकलेत. ओबीसीमधून आरक्षण मिळणार नाही तोपर्यंत मुंबई सोडणार नसल्याची भूमिका या आंदोलकांनी घेतली आहे. आज्ञाद मैदानात मुलभूत सुविधा न पुरवल्यावरूनही त्यांनी बीएमसीच्या कारभारावर नाराजी व्यक्त केली.

आ. सोळंके, आ. क्षीरसागर आज्ञाद मैदानावर

सत्ताधारी राष्ट्रवादी काँग्रेसचे आमदार प्रकाश सोळंके आणि राष्ट्रवादीच्या शरद पवार गटाचे आमदार संदीप क्षीरसागर यांनी मनोज जरांगे यांच्या आंदोलनस्थळाला भेट दिली. यावेळी त्यांनी जरांगे यांच्या आंदोलनाला पाठिंबा असल्याची घोषणा केली. जरांगे पाटलांच्या संघर्ष समाजासाठी सुरु आहे. त्यामुळे त्याला आमचा पाठिंबा आहे. आम्ही मागील दोन महिन्यांपासून सरकारला या प्रकरणी सकारात्मक तोडगा काढण्याची विनंती करत आहोत. या प्रकरणी ठाम भूमिका घेण्याची सरकारची हीच वेळ आहे, असे हे दोन्ही नेते यावेळी बोलताना म्हणाले.

जात आहेत. भगवे टी शर्ट आणि टोपी घातलेले कार्यकर्ते घोषणा देत आहेत.

तर गुवाहाटीला जाणार काय ?

मुंबई ही मराठी माणसांची राजधानी आहे. न्याय हक्कासाठी मराठी माणूस मुंबईत नाही येणार तर काय गुजरात गुवाहाटीला जाणार? नाईलाजाने मराठी माणसाला न्याय हक्कासाठी मुंबईला यावे लागले आहे.

सरकारने पुढाकार घेऊन त्यांच्याशी संवाद साधला पाहिजे. मराठी माणसे दंगल करायला नाही, तर न्याय हक्कासाठी आली आहेत, असे उद्भव ठाकरे यांनी आज पत्रकारांशी संवाद साधताना म्हटले आहे.

ठाकरे गटाचे खासदार ओमराजे निंबाळकर व आमदार केलास पाटील हे जरांगेच्या भेटीसाठी आज्ञाद मैदानावर पोहोचलेत. त्यांनी जरांगे यांची भेट घेत बराच वेळ चर्चा केली.

मुंबई दोन तासांत मोकळी झाली पाहिजे....जरांगे पाटलांचा थेट आदेश!

मराठा आरक्षणाच्या लढ्याला निर्णायक वळण देत मनोज जरांगे पाटील अखेर शुक्रवारी हजारो समर्थकांसह मुंबईच्या आज्ञाद मैदानात दाखल झाले. मागील काही दिवसांपासून ते मैदानात येणार की नाही, याबाबत सुरू असलेल्या चर्चेला यानिमित्ताने पूर्णविराम मिळाला.

बुधवारी रात्रीपासून आज्ञाद मैदानात ठाण मांडून बसलेल्या मराठा समाजाच्या हजारो बांधवांची नजर फक्त एका घोषणेकडे लागलेली होती. आणि जेव्हा जरांगे पाटील मंचावर उभे राहिले, तेव्हा त्यांनी थेट आंदोलकांना आदेश दिला, तुम्ही जाम केलेली मुंबई दोन तासांत मोकळी

झाली पाहिजे! जरांगे म्हणाले, सरकार सहकार्य करत आहे. आपण ठरल्याप्रमाणे मुंबईत आलो आहोत. आता प्रत्येकाने आपल्या वाहनांना पोलिसांच्या सांगण्यानुसार हटवून ट्रॅफिक सुरळीत करावा. एकही वाईट बातमी बाहेर यायला नको आणि पोलीस नाराज

होता कामा नये. त्याचवेळी त्यांनी सरकारलाही स्पष्ट इशारा दिला, आम्ही समाजाला न्याय मिळवण्यासाठी आलो आहोत. मागण्या मान्य झाल्याशिवाय मागे हटणार नाही. सरकारने परवानगी घ्यायची जबाबदारी त्यांची आहे, आणि आम्ही ती मागणारच. पण माझ्या

मराठ्यांची मान खाली जाणार नाही. आता खरी उत्सुकता याचीच आहे की, जरांगे पाटलांचे हे आक्रमक आवाहन सरकारला झुकवणार, की पुन्हा एकदा लढ्याला नवा कलाटणी देणार? मनोज जरांगे यांच्या या आंदोलनाने सरकार कोंडीत सापडल्याचे दिसते.

पिंपरी-चिंचवडमध्ये होणार 'आयआयएम'ची स्थापना

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २९ : महाराष्ट्राची शैक्षणिक राजधानी असलेल्या पुण्यात मानाचा तुरा खोवला जाणार आहे. सुमारे ७० एकर जागेवर पिंपरी-चिंचवड शहरात आता इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट म्हणजे, भारतीय व्यवस्थापन संस्था (आय आय एम) स्थापन केली जाणार आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या सूचनेवरून, महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी मोशी येथे आयआयएम कॅम्पससाठी जागा दिली आहे.

सध्या देशात २१ भारतीय व्यवस्थापन संस्था (आयआयएम) कार्यरत आहेत. महाराष्ट्र हे एकमेव राज्य आहे जिथे मुंबई व नागपूर अशा दोन आयआयएम आहेत. आयआयएम नागपूर येथील शाखा सुरू होत आहे. वर्षभर यासाठी पाठपुरावा सुरू होता.

उद्योग नगरी, कामगार नगरी, आयटी हब आणि ऑटो हब अशी ओळख असलेल्या पुणे जिल्ह्यात देशातील व्यवस्थापन क्षेत्राची उच्चतम संस्था प्रारंभ करण्याचा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा मानस पूर्ण होत आहे. मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी यासाठी पुणे, मुंबई व नागपुरात काही बैठकी घेतल्या.

कपिलधारा तीर्थावर ७० हजार महिला

■ वृत्तसंस्था, नाशिक, दि. २९ : टेंगोडा गिरणा नदीत ऋषीपंचमीनिमित्त स्नानासाठी महिलांची मोठी गर्दी उसळली होती. दिवसभरात कसमादे परीसरातील २० हजार महिलांनी गिरणा नदीत स्नान व सिद्धिविनायक गणपती मंदिरात दर्शन घेतले.

सकाळपासूनच गिरणा नदीपात्रात महिलांची मोठी गर्दी उसळली होती. कळवण, देवळा, सटाणा तालुक्यातील वीस हजार महिलांनी खासगी व प्रवासी वाहनांनी येथे हजेरी लावली. गिरणा पात्रात स्नान व धार्मिक विधी पार पडल्यानंतर सर्व महिला सिद्धिविनायक गणपती मंदिरात दर्शनासाठी येत असल्याने गिरणापात्र व गणपती मंदिर महिलांच्या गर्दीने

फुलून गेले होते. दर्शनासाठी पुलावरून पायी टेंगोडा येथील गणपती मंदिरात येत असल्याने राष्ट्रीय महामार्ग व गिरणा नदीपुलावर काही काळ वाहतूक कोंडी निर्माण होत होती.

यानिमित्त फुले, फळे, दुर्वा, नारळ पेढे आदीसह पूजेचे साहित्य विक्रीचे मोठ्या प्रमाणात दुकाने थाटण्यात आल्याने लोहोणेपर व टेंगोडा गणपती मंदिर परिसरात याजेचे स्वरूप आले होते. अनुचित प्रकार घडू नये यासाठी देवळा पोलिस स्टेशनचे ९ पोलिस, तीन महिला पोलीस तर सटाणा पोलिस स्टेशनचे तीन पोलीस, दोन महिला पोलीस, चार होमगार्ड असे एकूण २१ पोलिस कर्मचारी बंदोबस्तासाठी तैनात करण्यात आले होते.

भारतीय सशस्त्र सीमा बलाचा मोरया थेट जम्मू काश्मीरला विराजमान

डोंबिवलीच्या स्वस्तिक कला केंद्राच्या ४१ वर्षाची अखंडित परंपरा

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २९ : गणपती बाप्पा निघाले डोंबिवलीहून थेट जम्मू-काश्मीरला आणि तेही थाटात विमानाने. यावर्षी आणखी एक

मानाचा तुरा रोवला गेला तो म्हणजे श्री गणेशाची स्थापना जम्मू-काश्मीर भारतीय आर्य सशस्त्र सीमा बल कॅम्पमध्ये अत्यंत उत्साह आणि जल्लोषात पार पडला.

बाप्पाची सुंदर मूर्ती सर्वोच्च मानला भावली. हे शक्य झाले ते डोंबिवलीच्या स्वस्तिक कला केन्द्र मधून सुंदर आणि मनमोहक अशी बाप्पाची मूर्ती भेटल्यामुळे. सशस्त्र सीमा बल आणि संपूर्ण

घाणेकर कुटुंबियांकडे पर्यावरणपुरक बाप्पा

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २९ : घाटकोपर (प.), मुंबई येथील शिवाजी घाणेकर यांच्या घरी प्रतिवर्षाप्रमाणे याही वर्षी पुठु आणि कागद यांचा वापर करून इको फ्रेंडली सजावट साकारली आहे.

दरवर्षी घरातील सर्व सदस्य मिळून बाप्पाची आरास तयार करत असतात. सजावटीमध्ये धर्माकोल किंवा पर्यावरणास घातक कोणत्याच पदार्थाचा वापर केला जात नाही. यंदा मंदिराचा देखावा साकारण्यात आला आहे.

घाणेकर कुटुंबीय पर्यावरण रक्षणासाठी सातत्याने काम करीत असून, जगन घाणेकर हे लेखक आहेत. महासागर वृत्तपत्राकरिता ते सातत्याने विविध विषयांवर समाज प्रबोधनपर लेख पाठवत असतात.

शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमीत घरांना मिळणार मालकी हक्क

शहर प्रतिनिधी आरमोरी दि. २९ : गडचिरोली जिल्ह्यातील शहरी व ग्रामीण भागातील शासकीय जमिनीवर अनेक वर्षांपासून वास्तव्य करून असलेल्या हजारो कुटुंबांसाठी आजचा दिवस आशेचा किरण घेऊन आला आहे. या अतिक्रमणधारक नागरिकांना त्यांच्या घरांचे कायदेशीर मालकी हक्क (पट्टे) मिळावेत, या मागणीसाठी भाजपचे नेते आणि माजी आ. कृष्णा गजबे यांच्या नेतृत्वाखालील शिष्टमंडळाने गुरुवार २८ ऑगस्ट रोजी जिल्हाधिकारी यांना निवेदन दिले. जिल्हाधिकाऱ्यांनी यावर सकारात्मक प्रतिसाद देत, शासनाच्या नवीन निर्णयानुसार तातडीने कार्यवाही

माजी आ. कृष्णा गजबे यांच्या नेतृत्वात शिष्टमंडळाच्या

करून पात्र लाभार्थ्यांना पट्टे वाटप करण्याचे आश्वासन दिले आहे. आरमोरी विधानसभा मतदारसंघासह संपूर्ण गडचिरोली जिल्ह्यातील अनेक गोरगरीब कुटुंबे शासकीय जमिनीवर घरे बांधून

अशक्य झाले होते. या गंभीर समस्येवर तोडगा काढण्यासाठी माजी आ. कृष्णा गजबे यांनी सातत्याने पाठपुरावा केला होता. यापूर्वी सप्टेंबर २०२३ मध्ये झालेल्या बैठकीत अतिक्रमणधारक.

पाठपुराव्याला यश

ांबी यादी अंतिम करण्याचे ठरले होते, परंतु लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीच्या आचारसंहितेमुळे ही प्रक्रिया थांबली होती.

आता शासनाने पूर्वीच्या शासन निर्णयातील त्रुटी दूर करून नवीन सुधारित शासन निर्णय निर्गमित केला आहे. याच नवीन निर्णयाचा आधार घेत माजी आ. गजबे यांनी गुरुवारी जिल्हाधिकाऱ्यांची भेट घेतली. यावेळी शिष्टमंडळाने जिल्हाधिकाऱ्यांसोबत सविस्तर चर्चा केली. शासनाने आता सर्व अडथळे दूर केले आहेत. त्यामुळे

शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय क्रीडा दिन साजरा

गडचिरोली : शिवाजी महाविद्यालय गडचिरोली येथे २९ ऑगस्ट रोजी मेजर ध्यानचंद यांचा जन्मदिवस राष्ट्रीय क्रीडा दिन म्हणून साजरा करण्यात आला.

कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते व मार्गदर्शक म्हणून डॉ. व्ही. आर. खुणे, मराठी विभाग प्रमुख उपस्थित होते. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे कार्यकारी प्राचार्य डॉ. एम. जे. मेश्राम होते. या

कार्यक्रमाची सुरुवात मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण व दिप प्रज्वलन करून करण्यात आली. यावेळी डॉ. व्ही. आर. खुणे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना सांगितले की, ध्यानचंद सिंग हे भारतीय हॉकीचे नावा, जलेले खेळाडू होते. त्यांना जागतिक खेळ विश्वातील सर्वोत्कृष्ट हॉकीचे खेळाडू म्हणून ओळखले जाते. त्यांनी भारताला १९२८, १९३२ व १९३६

मध्ये ऑलिंपिक सुवर्ण पदक मिळवून दिले. त्यांच्या काळात भारतीय संघ सर्वात शक्तिशाली संघ म्हणून ओळखला जायचा. ध्यानचंद यांनी आपला शेवटचा आंतरराष्ट्रीय सामना १९४८ साली खेळला. त्यांनी दिलेल्या योगदानाचा प्रभाव इतका जबरदस्त होता कि भारताने १९२८ ते १९६४ दरम्यान झालेल्या ८ ऑलिंपिक स्पर्धेपैकी ७ सर्वेष्ट सुवर्ण पदकाला गवसणी घातली.

रस्त्यावर ठान मांडून राहणाऱ्या जनावराकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष

तालुका प्रतिनिधी सिरोंचा दि. २९ : सिरोंचा शहरातील मुख्य रस्त्यांसह अंतर्गत रस्त्यावर मोकाट जनावरांची उच्छाद मांडला आहे. जनावरांच्या रस्त्यांव. रील टिप्प्यामुळे वाहतूक कोंडीसह अपघाताचा धोका बळावला असताना स्थानिक नगर पंचायत प्रशासनाने या जनावरांचा बंदोबस्त करण्यासाठी कोणतीच उपाययोजना केली जात नसल्यामुळे शहरवासीयांसह वाहनधारकांमध्ये प्रशासनाप्रती तीव्र रोष व्यक्त होत आहे.

मागील काही महिन्यांपासून रस्त्यावरील मोकाट जनावरांमुळे शहरवासीयांसह वाहनधारकांना कमालीचा मनःस्ताप सहन करावा लागत आहे. रस्त्यावरील जनावरांच्या टिप्प्यामुळे अपघाताची शक्यता बळावली आहे. असे असताना नगर पंचायत प्रशासनाद्वारे या मोकाट जनावरांचा बंदोबस्त करण्यासाठी ठोस पाऊल उचलले जात नसल्याने नागरिकांमध्ये असंतोष व्यक्त होत आहे.

व्यसनमुक्त शिबिरात ८४ रुग्णांवर उपचार

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २९ : जिल्ह्यातील दुर्गम व ग्रामीण भागात वसलेल्या विविध गावांमध्ये व्यसन उपचाराची गरज लक्षात घेता गाव संघटनेच्या मागणीनुसार एकदिवशीय व्यसन उपचार शि. बिरांचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिराच्या माध्यमातून एकूण ८४ रुग्णांना व्यसन उपचार देण्यात आले. शिबिराला भेट दिलेल्या रुग्णांना तज्ज्ञांच्या माध्यमातून दारूचे व्यसन सोडण्यासाठी औषधोपचार व समुपदेशन करण्यात आले.

आतापर्यंत अनेक रुग्णांनी दारूचे व्यसन सोडले असून, इतरही रुग्णांनी गावपातळी व तालुका मुख्यालयी सुरू असलेल्या व्यसन उपचार क्लिनिकचा लाभ घेण्याचे आवाहन मुक्तिपथदर्फे करण्यात आले आहे. अहेरी तालुक्यातील वांगेपल्ली गेरां येथे एकदिवसीय गावपातळी व्यसन उपचार शिबिर घेण्यात आले. शि. बिरात १२ रुग्णांनी नोंदणी केली आणि एकूण ११ रुग्णाने पूर्ण उपचार घेतले. गावपातळी शि.

इंटरसेप्टर वाहनाची करडी नजर

गडचिरोली: वाहनांच्या वेगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी ‘आरटीओ’ कडून ‘डार’ प्रणालीचा वापर केला जाणार आहे. यामुळे वेगमापयंत्रे उल्लंघन, लेन कटिंग, सीटबेल्ट न लावणे, हेल्मेट नसणे आणि इतर वाहतूक नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर लक्ष ठेवता येणार आहे. तसेच तत्काळ ई-चालान पाठवून दंडही ठोठावता येईल. यात वाहन थांबवण्याची गरजही पडणार नाही. यामुळे भरधाव वाहने चालविणाऱ्यांवर कारवाई करणे सोपे होईल.

जिल्ह्यात दारूबंदीची समीक्षा व्हायलाच हवी

‘व्हिजन गडचिरोली २०२५’ च्या खुल्या चर्चासत्रात उपस्थित मान्यवरांचा सूर

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २९ : जिल्ह्यात मागील ३ दशकापासून दारूबंदी आहे. मात्र, यातून काहीही साध्य झाले नाही. ही बंदी फसवी असून, उलट बनावट दारूमुळे ऐन तारुण्यात अनेकांचा जीव जात आहे. जिल्ह्यात दारू मिळत नसल्याने पर्यटक येत नाहीत. त्यामुळे रोजगार, महसूल बुडत आहे. दारूविक्री केत्याच्या आरोपावरून तरुणांवर गुन्हे नोंद होत आहेत. बंदी असूनही सर्वत्र दारूची विक्री सुरू आहे. त्यामुळे दारूबंदीची समीक्षा व्हायलाच हवी, असा सूर ‘व्हिजन गडचिरोली २०२५’ या खुल्या चर्चासत्रात उमटला.

गडचिरोली जिल्हा निर्मितीच्या ४३ व्या वर्धापन दिनानिमित्त आ. डॉ. मिलिंद नरोटे यांच्या ‘कर्तव्यदक्ष’ कार्यालयात दुपारी १२

जिल्हा विकासाच्या बॅकलॉगवर सडेतोड मत
या चर्चासत्रादरम्यान जिल्हा निर्मितीनंतरच्या ४ दशकांच्या प्रवा. सातील वेगवेगळ्या टप्प्यांवर साधलेली प्रगती, विकासाचा बॅकलॉग या विषयांवर अनेकांनी सडेतोड मत व्यक्त केले. जिल्ह्याचे वनवैभव टिकले पाहिजे, उद्योग आले पाहिजेत. पण, स्थानिकांच्या आयुष्यात त्याने काही बदल होत आहे का? जिल्ह्याचे नैसर्गिक सौंदर्य अबाधित राहिले पाहिजे, यासोबतच वनउपजावर आधारित रोजगारनिर्मिती, सिंचनसुविधांतून शेतकऱ्यांची प्रगती झाली पाहिजे, सुसज्ज वाचनालाय, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र, सर्वसुविधायुक्त बगीचा, आदिवासी संस्कृतीचे दर्शन घडविणारे संग्रहालय निर्माण व्हावे, अशी इच्छा अनेकांनी व्यक्त केली.

ते २ याथे वेळेत चर्चासत्राचे याप्रसंगी माजी खा. अशोक नेते, आयोजन करण्यात आले होते. माजी आ. डॉ. नामदेव उसेडी,

गल्ली, दानशुर चौकापर्यंत रूटमार्च काढण्यात आला. यावेळी पो. नि. हर्षल एकरे सपोनि मंगेश वळवी सपोनि देवेंद्र पटले, पोउपनि चौतन्य घावटे, पोउपनि दिनेश येवले, पोउप. नि सुनील पवार, मपोउपनि करुणा मोरे, मपोउपनि दीपाली कांबळे तसेच पोलिस स्टेशन अहेरी येथील ४८ पोलिस अंमलदार, एसडीपीओ कार्यालय अहेरी येथील ५ अंमलदार, दंगा नियंत्रण पथकाचे पोलिस उप मुख्यालय प्राणहीता येथील २० अंमलदार, पुरुष व महिला ५० होमगार्ड उपस्थित होते.

जन्तेश्या अपेक्षा शासन दरबारी मांडू : आ. डॉ. नरोटे गडचिरोलीच्या विकासाबाबत जनसामान्यांच्या अपेक्षा जाणून घेण्यासाठी हा उपक्रम राबविला आहे. जन्तेश्या अपेक्षा शासन दरबा. री नेटाने मांडून त्या सोडविण्यासाठी योग्य तो पाठपुरावा करण्यात येईल, अशी ग्वाही आ. डॉ. मिलिंद नरोटे यांनी दिली. जिल्हा निर्मितीनंतर प्रारंभी काही वर्षे प्रशासनाच्या पुढाकाराने कार्यक्रम होत असे. यात जिल्ह्याच्या विकासावर चिंतन, जिल्ह्याच्या संस्कृतीचे दर्शन असे उपक्रम राबविले जात. मात्र, नंतर ही प्रथा बंद झाली. जिल्ह्याच्या ४३ वर्धापन दिनानिमित्त मुख्यमंत्री तथा पालकमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी जिल्हावासीयांना शुभेच्छा संदेश दिला. पण, जिल्हा प्रशासनाकडून कुठल्याही कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले नसल्याची खंत आ. नरोटे यांनी व्यक्त केली.

पद्मश्री डॉ. परशुराम खुणे, भाजप जिल्हाध्यक्ष रमेश बारसागडे, भाजप पण त्यावर आधारित रोजगार निर्मितीच्या शिक्षणाच्या सोयी-सुविधा नाहीत. शिवाय, उद्योगांमध्ये स्थानिकांना प्राधान्य हवे, अशी अपेक्षा यावेळी व्यक्त करण्यात आली. आरोग्य, शिक्षण, बँकिंग, कृषी, पर्यटन आदी क्षेत्रातील मान्यवरांनी चर्चासत्रात सहभाग नोंदविला होता.

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २९ :

जिल्ह्यातील अहेरी, आलापल्ली, लगाम, इल्तुर, ठाकरी, भेंडाळा, मार्फंडादेव, आमगाव, घोट, आरमोरी, वडसा आदी भागात शेतजमिनीची परस्पर खरेदी करणाऱ्या दलालांचा सुळसुळाट सुरू आहे. आम्हाला तुम्ही जमीन विक्री करा, आम्ही तुम्हाला योग्य मोबदला व नोकरी मिळवून देऊ असे खोटे आश्वासन देऊन फसवणूक करणारी टोळी सक्रीय झाली आहे. काही स्वतःकरी या अशिषाला बळी पडले असून, जोपर्यंत एमआयडीसी उद्योगासाठी जमीन अधिग्रहणाचा आदेश पारित करीत नाही, तोपर्यंत शेतजमिन मालकांनी खाजगी व्यक्तींना परस्पर जमिनी विक्री करून स्वतःची

पारंपरिक गठई ठेला योजनेत बदल करा

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २९ : राज्य शासनातर्फे अनुसूचित जातीतील समाजबांधवांसाठी अण्णा भाऊ साठे महामंडळांमार्फत पारंपरिक गठई ठेला योजना राबवण्यात येत आहे. या योजनेत बदल करून आधुनिक व्यवसाय साधनांची तरतूद करावी, अशी मागणी समता संघर्ष समाज परिवर्तन संघटनेच्या नेतृत्वात समाज बांधवांनी निवासी जिल्हाधिकारी सूर्यवंशी यांच्यामार्फतीने समाजकल्याण मंत्रींना पाठविलेल्या निवेदनातून करण्यात आली. निवेदनात म्हटले आहे की, आजच्या आधुनिक युगात पारंपरिक व्यवसायांवर उदरनिर्वाह करणे अशक्य होऊन बसले आहे. समाजातील सुशिक्षित तरुण-तरुणी बेरोजगार राहत असून, ते नैराश्य व व्यसनाधिनतेकडे वळत

समता संघर्ष समाज परिवर्तन संघटनेची मागणी

असल्यामुळे शासनाने पारंपरिक गठई ठेल्याऐवजी तरुणांना स्वावलंबी लक्ष्मण आर्टो-रिखा, पिकअप, मेटेंडोर, कार यासारख्या आधुनिक व्यवसाय साधनांसाठी शासनाने अनुदान उपलब्ध करून द्यावे तसेच उद्यमशीलतावादींसाठी मार्गदर्शन शिबिरे व कौशल्य विकास कार्यशाळा घेण्याचीही सूचना करण्यात आली. समाजातील तरुणांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी सुधारित योजना तातडीने लागू

विद्यार्थ्यांनी व्यसनापासून दूर राहून देशसेवा करावी

प्रतिनिधी गडचिरोली दि. २९ : विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टिकोन रुजवून त्यांना व्यसनापासून दूर ठेवून देशसेवेसाठी प्रेरित करावे, असे आवाहन व्यसनविरोधी प्रवा. धन व संघर्ष विभागाचे राज्य कार्यवाह सारिका डेहनकर यांनी केले.

गडचिरोली येथील समिथा प्रशासकीय सेवा महाविद्यालयात मंगळवारी (दि. २६) विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन रुजविण्यासाठी व व्यसनाचे गंभीरपे लक्षात आणून देण्यासाठी महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीच्या सहयोगाने कार्यक्रमाला सुरुवात झाली. विलास निंबोरकर यांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोन स्वतः मध्ये रुजवणे म्हणजे काय ? ते आंगिकारून त्याचा प्रचार व प्रसार करणे कसे आवश्यक आहे, यावर मार्गदर्शन केले. अलका गुरुनुरले यांनी मासिक पाळीत काही मुली व स्त्रिया सणासुदीच्या काळात गोळ्या घेऊन मासिक पाळी लांब.

राज्य कार्यवाह सारिका डेहनकर यांचे आवाहन

विभागा उपप्रमुख अलका गुरुनुरले उपस्थित होते. ‘माझ्या भारत देशात, कोणी कितीही शिकला, साधा विज्ञान विसरला’ या चळवळ गीताने कार्यक्रमाला सुरुवात झाली. विलास निंबोरकर यांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोन स्वतः मध्ये रुजवणे म्हणजे काय ? ते आंगिकारून त्याचा प्रचार व प्रसार करणे कसे आवश्यक आहे, यावर मार्गदर्शन केले. अलका गुरुनुरले यांनी मासिक पाळीत काही मुली व स्त्रिया सणासुदीच्या काळात गोळ्या घेऊन मासिक पाळी लांब.

वितात. ते कसे चुकीचे आहे, यावर विस्तृतपणे मार्गदर्शन केले. सुधा चौधरी यांनी महाअंनिसची पंचसूत्री यावर सविस्तर माहिती दिली. शेवटी व्यसन न करण्याचे व व्यसनमुक्ती पर जगजातीय करण्यासाठीची सामूहिक शपथ घेऊन कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली. संचालन व आभार प्रदर्शन प्रा. अंकुश गोहने यांनी केले. यशस्वीतेसाठी संस्थेचे अध्यक्ष कालिदास राजूत, प्रा. विनोद कुनघाडकर, प्रा. प्रितम कोहपरे व प्रा. सुनील भुरसे यांनी सहकार्य केले.

शिक्षक होण्याच्या स्वप्नाचा भंग

शिक्षक हा समाजाचा दीपस्तंभ मानला जातो. ज्ञान, संस्कार आणि मूल्यंचे संगोपन करणाऱ्या या व्यवसायाकडे लाखो तरुण मोठ्या आशेने पाहतात. महाराष्ट्रासारख्या शैक्षणिकदृष्ट्या प्रगत राज्यात तरुणांनी शिक्षक होण्याचे स्वप्न पाहणे हे स्वाभाविक आहे. मात्र गेल्या दोन-अडीच वर्षांपासून राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातील भरतीप्रक्रिया अक्षरशः ठप्प आहे. आज होईल भरती, उद्या होईल भरती, महिन्याभरात होईल भरतीह अशा घोषणा केल्या जात आहेत, परंतु प्रत्यक्षात एकही ठोस निर्णय होताना दिसत नाही. ही केवळ प्रशासकीय दिलाई नाही तर तरुणांच्या भविष्याशी खेळलेली एक क्रूर धुड आहे.

शशासनाच्या घोषणांवर विश्वास ठेवून आपले वय, परिश्रम आणि स्वप्ने पणाला लावणाऱ्या हजारो तरुणांना आज वेदनादायी परिस्थितीला सामोरे जावे लागत आहे. भरती होणार, उद्या भरती होणार, महिनाभरात भरती जाहीर होणार, या केवळ घोषणांवर सरकारने तरुणांना आशेवर ठेवले आहे. परंतु आजवर प्रत्यक्षात काहीच झालेले नाही. म्हणूनच खरा संशोधनाचा प्रश्न असा आहे की, सरकारला नेमकी जाग कधी येणार?

दरवर्षी नेट परीक्षा दोनदा आणि सेट परीक्षा एकदा घेतली जाते. याशिवाय पी.एच.डी. धारकांची संख्याही झपाट्याने वाढत आहे. म्हणजेच पात्र उमेदवारांची कमी नाही. तरी जागांची भरती अघोषित बंदीखाली ठेवण्यात आली आहे. यामध्ये अनेक तरुणांचे वय वाढत चालले आहे. काही तर्जण १५-२० वर्षांपासून तासिका तत्वावर काम करून स्वतःचे तारुण्य पणाला लावत आहेत.

स्थिर नोकरी, भविष्य निर्वाह निधी, पेंशन, वैद्यकीय सुविधा यापैकी काहीही न मिळता त्यांनी केवळ अध्यापनाच्या आवडीपायी जीवन व्यतीत करीत आहे. उद्या ते आहे त्या नोकरीवर राहतील की नाही, ही भिती त्यांना नेहमी असते. प्रश्न असा आहे की, या तरुणांचा विचार सरकार कधी करणार?

प्रगतिशील महाराष्ट्राचे मागे पडलेले शिक्षण :

कधीकाळी प्रगतिशीलतेचे प्रतीक मानले गेलेले महाराष्ट्राचे शिक्षणक्षेत्र आज अधोगतीच्या मार्गावर आहे. देशात आघाडीवर असलेले हे क्षेत्र आता मागे सरकत चालले आहे. याला कारण शासनाची शिक्षणाकडे बघण्याची असलेली नकारात्मक दृष्टी ही आहे.

सरकार तरुणांकडे रोजगार निर्मितीच्या दृष्टीने पाहत नाही. उलट तरुणांचा वापर फक्त धार्मिक कार्यक्रमांचे व्यवस्थापन, झेंडे हातात घेणे आणि राजकीय मेळाव्यांसाठी केला जातो. त्यामुळे सर्वसामान्यांच्या मनात प्रश्न निर्माण होतो, तरुणांना फक्त भक्त बनवायचे आहे का, की त्यांचे भविष्य घडवायचे आहे? **शिक्षक भरती आणि तरुणांची वेदना :** महाराष्ट्रातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागात ५५ ते ६० टक्के जागा रिक्त आहेत. त्याच प्रमाणे २००४-०५ पासून शिक्षकेतर कर्मचारी भरती बंद असल्याचे नोंद आहे. तब्बल २० वर्षांपासून भरती न झाल्यामुळे उच्च व तंत्र शिक्षण विभागात हजारो पदे रिक्त आहेत.

तथापि, या जागांची भरती करणाराऐवजी शासन केवळ घोषणांची आतीषवाजी करत आहे. उदा.२०१४ मध्ये भाजप पक्षाने दरवर्षी दोन कोटी रोजगार संधी उपलब्ध करून देऊ, अशी

घोषणांचा खेळखंडोबा की तरुणांची वेदना?

घोषणा केली होती, परंतु प्रत्यक्षात काहीच घडले नाही.

शिक्षण क्षेत्रात बदल घडवण्यासाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण- २०२० लागू केले गेले आहे, परंतु त्याची अंमलबजावणी केवळ कागदावरच आहे. शासनाने या धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक पावले उचलली नाहीत, ज्यामुळे शिक्षण क्षेत्रात सुधारणा होऊ शकलेली नाही.

चुकीच्या योजनांना पैसा शिक्षणासाठी नाही :

महाराष्ट्रातील शिक्षण क्षेत्रातील समस्यांमागे एक विरोधाभासपूर्ण धोरण स्पष्टपणे दिसून येते. शासनाकडे मोठ्या प्रमाणात आर्थिक साधने उपलब्ध असून, ती अनेक योजनांवर खर्च केली जातात, ज्या प्रत्यक्षात लोकांच्या जीवनावर फारसा परिणाम करत नाहीत. उदा, भव्य जाहिराती, प्रचारात्मक मोहिमा किंवा सामाजिक कार्यक्रमांसाठी मोठा आर्थिक खर्च केला जातो, पण मानवी विकासासाठी मुलभूत गरज असलेल्या शिक्षण क्षेत्र दुर्लक्षित आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण- २०२० मध्ये शिक्षण क्षेत्रासाठी जी ६% जीडीपी खर्च करण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे, ती भारताच्या शिक्षण व्यवस्थेच्या सुधारणा आणि विकासासाठी महत्त्वपूर्ण मानली जाते. पण प्रत्यक्षात, या

पूर्वार्ध

उद्दिष्टपर्यंत पोहोचण्याचे प्रमाण कमी आहे. २०२४-२५ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पानुसार, भारतातील सार्वजनिक शिक्षण खर्च जीडीपीच्या २.९% इतका आहे, जो राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण एनईपी २०२० च्या ६% च्या उद्दिष्टापेक्षा खूपच कमी आहे. अर्थात, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण एनईपी २०२० मध्ये शिक्षणासाठी ६% जीडीपी खर्च करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले असले तरी, प्रत्यक्षात हे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी आवश्यक पाऊले उचलली जात नाहीत ही दुर्दैवी बाब आहे.

विशेषतः शिक्षक भरतीसाठी किंवा तरुणांच्या रोजगार निर्मितीसाठी आवश्यक ती आर्थिक तरतूद केली जात नाही. या परिस्थितीमुळे तरुणांचा मनात असंतोष आणि संतापाची भावना निर्माण होते. जे तरुण वर्षानुवर्षे मेहनत करून पात्र ठरले आहेत, त्यांचे भविष्य अंधकारमय बनत आहे

आणि त्यासाठी शासनाकडे आवश्यक साधने असूनही त्याचा उपयोग होत नाही. हा विरोधाभास स्पष्ट करतो की शासनाची प्राथमिकता फक्त दृष्टीस पडणाऱ्या योजनांवर आहे, तर मुलभूत आणि दीर्घकालीन गरजा, शिक्षण, रोजगार, शाश्वत नोकऱ्या बाजूला ठेवण्यात येत आहेत. यामुळे तरुणांचा विश्वास सरकारवर कमी होत आहे

प्रा. डॉ. प्रशांत विद्येशास्त्र विषयाचे लेखक भारतीय महाविद्यालय, अमरावती. ९३२६८७७४९

भटक्या कुत्र्यांची दहशत कायम

भटक्या कुत्र्यांचा धुडगूस केवळ मुंबई, दिल्लीपुरताच मर्यादित नाही तर देशातील प्रत्येक लहान मोठ्या शहरात त्यांच्या फौजेने जनतेला हैराण केले आहे.

भटक्या कुत्र्यांना वेळीच आवरा, त्यांची रवानगी श्वान आश्रमात करा, त्यांचे प्रजोत्पादन नियंत्रणाखाली ठेवण्यासाठी ठोस उपाय योजा असे आदेश सर्वोच्च न्यायालयाने दिले असले तरी प्रत्यक्ष व्यवहारात कितपत ते शक्य आहे? लाखो भटक्या कुत्र्यांना पकडून सरकारी निवाऱ्यात एकत्र ठेवणे, त्यांना खाणे पिणे देणे, त्यांना औषधोपचार पुरवणे, त्यांना शी शू साठी फिरायला नेणे हे शक्य आहे का?

एवढे मनुष्यबळ व त्यांना संभाळण्यासाठी एवढा मोठा निधी आहे का? या जागांची भरती करणाराऐवजी शासन केवळ घोषणांची आतीषवाजी करत आहे. उदा.२०१४ मध्ये भाजप पक्षाने दरवर्षी दोन कोटी रोजगार संधी उपलब्ध करून देऊ, अशी

स्टेटलाईन

डॉ. सुकृत खांडेकर
sukritforyou@gmail.com

लहान- मोठ्या शहरात आजही रात्री अपरात्री रस्त्यावरून चालताना किंवा घरी परताना चोर, लुटारू, दंडाडे आणि भटक्या कुत्र्यांची भिती वाटते. रस्त्यावरून रात्री उशीरा किंवा पहाटे चालताना कुठून कुत्री भुंकतील व आपल्या दिशेने धावत येऊन हल्ला करतील याची शाश्वती नसते. रस्त्यावर भुंकाऱे कुत्रे कधी एकटे नसते तर त्याच्या आवाजाबुला त्याच्या सवंगड्यांची फौज असते. एकट्या मुलावर किंवा महिलेवर हल्ला करून त्यांचा चावा घेणाऱ्या भटक्या कुत्र्यांचे अनेक व्हिडिओ गेल्या काही दिवसांत सोशल मिडियावर व्हायरल झाले आहेत. पण आपल्या देशात श्वानप्रेमींची संख्याही खूप मोठी आहे.

पाळलेल्या कुत्र्याला ते घरातील मुलाप्रमाणे संभाळतात पण रस्त्यावरच्या त्या मुक्या प्राण्याबद्दलही त्यांना मोठी सहानुभूती असते. म्हणूनच रोज सकाळी लहान रस्त्यावर जाऊन दूध- बिरिकट देणाऱ्यांची संख्याही मोठी आहे. रस्त्यावरील भटक्या कुत्र्यांना श्वानप्रेमी खायला प्यायला देतात पण त्यांची जबाबदारी मात्र घेण्याचे टाळतात. एवढेच नव्हे तर त्यांना पकडण्यासाठी आलेल्या पथकाला काही विरोधी करतात.

राजधानी दिल्लीत भटक्या कुत्र्यांची समस्या खूप वाढली आहे. यावर्षी जानेवारी ते जून या सहा महिन्यात दिल्लीतील ६५ हजार भटक्या कुत्र्यांची नसबंदी करण्यात आली. दिल्लीप्रमाणे महाराष्ट्रात मुंबई, ठाणे, कल्याण, डोंबिवली, वसई, विरार, पनवेल, उरण, अंबरनाथ, बदलापुरा, नवी मुंबईतही भटक्या कुत्र्यांनी उच्छाद मांडला आहे. मुंबईच्या उपनगरात उंच निवासी इमारतींच्या परिसरात भटक्या कुत्र्यांचा मोठ्या संख्येने ठिठ्या दिसून येतो. कुत्र्यांच्या लोकांसख्येवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी नसबंदीची मोहीम गेले कित्येक वर्षे राज्या राज्यांत राबवली जात आहे, पण त्यांची संख्या वेगाने वाढत आहे, हे या मोहीमेचे अपयश आहे.

भटक्या कुत्र्यांपेक्षा माणसाचा जीव महत्वाचा आहे असे सर्वोच्च न्यायालयाला सांगण्याची वेळ येतेच कशासाठी? श्वानप्रेमींच्या विरोधामुळे आणि पेटा या आंतरराष्ट्रीय संस्थेने दाद मागितल्यामुळे सर्वोच्च न्यायालयाला आपल्या निर्णयात सुधारणा करावी लागली. ११ ऑगस्टला सर्वोच्च न्यायालयाने भटक्या

तुझसे नाराज नही जिंदगी हैरान हूं मै...

भारतातील एक कवी, गीतकार, हिंदी चित्रपट दिग्दर्शक, निर्माते, विविध पुरस्काराने सन्मानित मेनॉरजानसह गंभीर विषय हाताळत समाजाला हृदयस्पर्शी प्रबोधन करणारे प्रतिभावान साहित्यिक शब्दांचा जादूगार, भावनांचा शिल्पकार, गुलजार यांचा ९० वा वाढदिवस नुकताच साजरा झाला.

जीवनाच्या प्रत्येक वळणावर एखादी ओळ साथ देते, एखादा शब्द डोळ्यांत पाणी आणतो, तर एखादी प्रतिमा हृदय हलके करून जाते.ही जादू निर्माण करणारे नाव म्हणजेच गुलजार.

गीतकार म्हणून त्यांनी मोरा गोरा अंग लैले... पासून ते जय हो... पर्यंत रसिकांच्या भावना शब्दांत बंदिस्त केल्या. दिग्दर्शक म्हणून कोशिश, आंधी, माचिस, इजाजत अशा अनेक चित्रपटांतून जीवनाचे खोल प्रश्न पडद्यावर आणले. साहित्यिक म्हणून त्यांनी कविता, अनुवाद आणि लघुकथांमधून समाजाला संवेदनशीलतेची नवी दिशा दिली.

'मेरे अपने' मध्ये तरुणांना हिंसक शत्रूपाणाचे निरपराधावरील दुष्परिणाम, हिंसा हि वाईटच चा संदेश, 'कोशीश' मध्ये मुक्या-बहिरे प्रेमीयुगुलाचे जिवांची प्रत्यक्ष संसारात येणारे दुःख व होणारी चालमेल.' माचिस' मध्ये अत्याचारविरुद्ध लढणारी स्त्री, शेक्सपिअरचे नाटकावर आधारित 'अंगूर' मधील विनोदी डबलरोल धमका, 'आंधी' मधील पतिपत्नीत दुरावातून कालांतराने भेटीत उफाळून येणारी पण समाज भितीने अव्यक्त प्रेमाची व्याकुळता इत्यादी मनाला भिडणाऱ्या कलाकृतींचे दर्शन गुलजार यांनी प्रेक्षकांना घडविले.

'मासूम' मधील 'तुझसे नाराज नही अनेकांना तूच आवडतं. डाळ-भातावर तूच घालून खायला आवडतं तर काहींनी चपातीला किंवा रोटीला तूच लावून खायला आवडतं. पण तू-रोटी किंवा चपाती खाणे हे आरोग्याच्या दृष्टीने गुणकारी मानलं जातं. आजकाल तेव्हा प्रत्येकजण फिटनेस आणि डाएटिंगचा विचार करताना दिसतो. पण अवेक्यांच्या डाएटमध्ये तूच हे असतं असतं. पण रोज तूच घालून रोटी खाणे खरोखर आरोग्याची आहे का?

जिंदगी हैरान हूं मै' या गाण्यातील भाव मानवी मनाशी एकरूप झाल्याशिवाय राहत नाही. गुलजार यांचे प्रत्येक गीत अशा प्रतिमांनी पुरेपूर व हृदयंगम झाले आहे. गुलजार यांनी चित्रपट क्षेत्राशिवाय साहित्यिक क्षेत्रात कवी कुसुमाग्रज, यु. ल. देशपांडे, विंदा करंदीकर अशा साहित्यकारांचे मराठी काव्य हिंदी, उर्दू भाषेत अनुवादित करून वाहवा मिळवली आहे.

सन २०१६ ला पिंपरी (पुणे) येथे आयोजित ८९ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनात त्यांनी आपल्या भाषणात ह्या बाबींचा आवर्जून उल्लेख केला व साहित्यीक क्षेत्रात मिल्टन, शेक्सपिअर ला जसे स्थान दिल्या गेले तसे कालिदासाच्या रचनांची दुखल न घेतल्याबद्दल खंतही व्यक्त केली.

अशा ह्या हर हुन्नरी महान साहित्यिकास चित्रपटातील पटकथा, गीते, निर्मिती, दिग्दर्शकाचे

कलाकृतीसाठी अनेक फिल्म फेअर अवार्ड १९७७, २०११, २०१३, २०१९ ला विविध चित्रपटासाठी आतापर्यंत एकुण ३६ पुरस्कार मिळालेला हा एकमेव कलावंत.

सन २००४ ला भारतातील सर्वोच्च 'पद्मभूषण' सह सन २००७ ला हॉलीवुड फिल्म ऑस्कर पुरस्कार 'जय हो' या स्लमडॉग मिलेनियर या गीताच्या लेखनासाठी गॅमी अवार्ड तर सन २०१३ ला दादासाहेब फाळके हा सिने सुष्टीतील सर्वोच्च पुरस्काराने गौरवण्यात आले आहे.

लोकांना मेल्यानंतर वाचलं जात, पण गुलजार यांनी प्रत्येक भावनेला न्याय देऊन स्वतःच्या अंतरंगात पाहण्याला लोकांना शिकवलां. या बहुआयामी कलाकाराचा ९ दशकांचा प्रदीर्घ प्रवास, असंख्य सन्मान, अमाप लोकप्रियता आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे रसिकांच्या हृदयात मिळवलेले स्थान, हेच त्यांचे खरे यश.

वा. पां. जाधव अमरावती

गुलजार म्हणजे शब्दांत मावलेला निसर्ग, सुरांत दडलेली व्याकुळता, कवितेत उमललेले प्रेम, आणि पडद्यावर साकारलेले वास्तव. त्यांची प्रत्येक कलाकृती मनाला नवा विचार, नवा अनुभव आणि नवी दिशा देत राहते. त्यांची लेखणी असाच सुवर्ण प्रवाह वाहत राहो, आणि आपल्याला भावविशेष अधिक समृद्ध करत राहो. या अनमोल कलाकारास शुभेच्छा.....

भ्रष्टाचार मुक्त व पारदर्शक क्रीडाक्षेत्र

आंतरराष्ट्रीय खेळांच्या स्पर्धांमध्ये एकल क्रीडा प्रकाराला डिसिप्लिन असे म्हणतात. डिसिप्लिन या इंग्रजी शब्दाचा अर्थ शिस्त असा आहे म्हणूनच खेळात शिस्त, संघ भावना, एकात्मता, देशाभिमान व शारीरिक, मानसिक तंदुरुस्ती मिळते.

ऑनलाइन गेम मुळे हे सर्व नष्ट होत चालले आहे त्याच्यावर नियंत्रण आणणे आणि प्रत्येकाला मेहनत करून उत्कृष्ट खेळाडू बनविणे हे काम सरकारचे आहे व सरकार त्या प्रमाणे काम करत आहे. याचाच एक भाग म्हणून देशांतर्गत विविध ठिकाणी खेळो इंडिया च्या नावाने विविध खेळांच्या स्पर्धा घेण्यात येत आहे.

त्याचा परिणाम असा आहे की आज अनेक खेळाडू लहान मोठ्या शहरातून पुढे येऊन ऑलिंपिक, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धांमध्ये सहभागी होऊन देशासाठी पदक मिळवत आहे.

गेल्या काही वर्षांपासून क्रीडाक्षेत्रात पैसा कमवण्याचे एक महत्त्वाचे साधन झाले असल्याचे क्रिकेटमधील आय.पी.एल व कबड्डीतील प्रो लीग मधून दिसून येते. त्यामुळेच अनेक राजकारणी क्रीडा क्षेत्रात आले आहेत. पैसापासून सता आणि सत्तेपासून पैसा कमवणे हेच ज्यांचे ध्येय असते असे राजकारणी लोक विविध क्रीडा संस्थांच्या माध्यमातून पैसा कमवून भ्रष्टाचार करत आहे.

जो पैसा देईल त्या खेळाडूची निवड भारतीय संघात निवड केली जाते त्यावेळी त्याचे खेळातील कौशल्य पाहिले जात नाही. तसेच क्षेत्रीय आरक्षणाच्या मुळे गावागावातील उत्कृष्ट खेळाडू हे पुढे येत नाही.

क्रीडा क्षेत्रात होणारा भ्रष्टाचार,

सततच्या अनिश्चिततेमुळे त्यांच्या मानसिक स्वास्थ्यावर नकारात्मक परिणाम होत असून, समाजात निराशेचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

रिक्त पदामुळे महाविद्यालयांत दजेदार अध्यापन होत नाही. शिक्षकांच्या कमतरतेमुळे विद्यार्थ्यांना आवश्यक मार्गदर्शन मिळत नाही, अभ्यासक्रम पूर्णपणे आकलन होण्याची शक्यता कमी होते, त्यामुळे शिक्षणाची गुणवत्ता घटते.

यातून स्पष्ट होते की शिक्षक भरतीच्या विलंबामुळे तरुणांचे संपूर्ण जीवनचक्र प्रभावित होत आहे. त्यांच्या स्वप्नांची थोडीशीही पूर्तता होत नाही, सामाजिक आणि कौटुंबिक जीवनावर परिणाम होतो, आणि संपूर्ण शिक्षण व्यवस्थेवर नकारात्मक परिणाम होतो. ही स्थिती तातडीने सुधारण्याची आवश्यकता आहे

आकडेवारी आणि वास्तव

महाराष्ट्रातील उच्च शिक्षण क्षेत्र सध्या विलंबामुळे तरुणांचे जीवन आता गंभीर संकटात आले आहे. हा प्रश्न केवळ रोजगारापुरता मर्यादित नाही. त्याचे सामाजिक, मानसिक आणि शैक्षणिक परिणाम दीर्घकालीन स्वरूपाचे आहेत. वर्षानुवर्षे अभ्यास करून आणि पात्र ठरून देखील भरती न झाल्यामुळे अनेक तरुण खचून जात आहेत.

त्यांच्या मेहनतीचे आणि शिक्षणाचे फळ मिळण्याची शाश्वती राहिलेली नाही. ही मानसिक दडपणाची अवस्था त्यांचा आत्मविश्वास कमी करते आणि भविष्यासंबंधी असुरक्षितता निर्माण करते. एकीकडे उच्च शिक्षण घेत असतांना २५ ते २६ वर्षे लागतात.

दुसरीकडे स्थिर नोकरी न मिळाल्यामुळे तरुणांच्या वैवाहिक जीवनावरही परिणाम होत आहे. अनेक तरुण विवाहाच्या योग्य वयात स्थिर आर्थिक आणि सामाजिक सुरक्षा मिळवू शकत नाहीत, ज्यामुळे त्यांचे वैवाहिक आणि भविष्यातील योजनांमध्ये अडचणी निर्माण झाल्या आहेत.

नोकरीसंबंधी असुरक्षिततेमुळे तरुणांमध्ये नैराश्य, चिंता आणि आत्मविश्वासाचा अभाव वाढत आहे.

(उर्वरीत भाग पुढील अंकी)

चपातीला तूप लावून खाल्ल्याने बरे होतात अनेक आजार

असलेले जीवनसत्त्वे अ, ड, ई आणि के मँदूची वाढ, दृष्टी, त्वचेची चमक आणि केसांची ताकद वाढवतात. तुमच्या आहारात त्यांचा समावेश केल्याने तुम्हाला एकाच वेळी एकच नाही तर अनेक फायदे मिळतात. ४. वजन नियंत्रणात उपयुक्त : योग्य प्रमाणात तूप खाल्ल्याने चयापचय वाढते. चयापचय चांगले असताना शरीरात चर्बी साठत नाही आणि वजनही नियंत्रणात राहते. योग्य प्रमाणात तूप सेवन केल्यास लठ्ठपणासारख्या समस्या उद्भवत नाहीत.

५. हृदयाचे आरोग्य सुधारते : जर तुम्ही शुद्ध देशी गायीचे तूप खाल्ले तर ते तुमच्या हृदयासाठी फायदेशीर ठरू शकते. त्यात असलेले उच्च (कॅज्युटेड लिनोलिक ऑसिड) रक्तदाब आणि कोलेस्टेरॉलची पातळी नियंत्रित करण्यास मदत करते. ६. रोगप्रतिकारक शक्ती वाढवते : तुपांमध्ये असलेले अँटीऑक्सिडंट्स शरीराची रोगप्रतिकारक शक्ती वाढवतात. नियमित तुपाच्या सेवनाने आजार दूर राहतात आणि शरीर मजबूत होते. यामुळे अनेक आजार शरीरापासून दूर राहतात.

तूप खाताना काय काळजी घ्यावी?

जर शारीरिक हालचाल कमी असेल आणि तुम्ही जास्त तूप खाल्ले तर वजन वाढणे निश्चित आहे. तूपात कॅलरीज जास्त असतात ज्यामुळे चर्बी वाढते. जास्त तूप खाल्ल्याने रक्तातील वाईट कोलेस्टेरॉल वाढू शकते, ज्यामुळे हृदयविकाराचा झटका आणि स्ट्रोकचा धोका वाढतो. मधुमेह आणि रक्तदाबाच्या रुग्णांनी मर्यादित प्रमाणात तूप सेवन करावे, अन्यथा आरोग्याच्या समस्या वाढू शकतात.

अक्षीकायन

प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२९३९३९३)

शेगावीचा राणा

निःस्वार्थ श्रद्धेने जो होतो श्री चरणी लीन त्यांची इडापिडा टाळण्या तत्पर संत गजानन राणा ..!

समाधिस्त झाले जरी भाविकांना येते प्रचीती उगीच का संत नगरीला होते भक्तांची तोबा गर्दी ? अध्यात्म विज्ञान सेवेचा अप्रतिम संगम आहे इथे असे निष्कलंक संस्थान जगात आहे कां कुठे ?

नागपूरजवळील ग्रामीण खेडेगावांत अंगणवाडी पोषण कार्यक्रमाद्वारे माता आणि बाल आरोग्य करत आहेत बळकट

नागपूर, २९ ऑगस्ट : वैविध्यपूर्ण अदानी पोर्टफोलिओचा भाग असलेली सिमेंट आणि बांधकाम साहित्य कंपनी अंबुजा सिमेंट्स आपल्या सीएसआर उपक्रमाच्या एक भाग म्हणून नागपूर जिल्ह्यातील ग्रामीण गावांमध्ये समुदाय-आधारित कुपोषण रोधक कार्यक्रमाद्वारे एकूणच समाजाच्या आरोग्यात सकारात्मक बदल घडवत आहे. अंगणवाडी सेविकांच्या सहकाऱ्याने राबविण्यात आलेला हा उपक्रम २०२३ पासून राजुरा तालुका येथील मांगी बुज गावात सक्रिय आहे. यामध्ये माता आणि बाल पोषण, आरोग्य समुपदेशन आणि नियमित देखरेख यावर लक्ष केंद्रित केले जाते.

या कार्यक्रमातील लाभार्थ्यांपैकी एक आहे सौ. शोभा पुसाराम (नाव बदललेले आहे) ही मांगी बुज येथील २५ वर्षीय माता. आरोग्य पारंप्रभूमी आणि पोषणाच्या कमतरतेमुळे गर्भावस्थेदरम्यान तिची केस उच्च वैद्यकीय जोखीम होती. सप्टेंबर २०२४ मध्ये शोभाने चंद्रपूर येथील सरकारी सिव्हिल हॉस्पिटलमध्ये मुदतीपूर्वी म्हणजेच प्रीमच्युअर बाळाला जन्म दिला. जन्माच्या वेळी बाळाचे वजन फक्त १.७ किलोग्रॅम होते. बाळाचे वजन कमी भरलेले असल्यामुळे बाळाला तातडीची वैद्यकीय सेवा काळजी आणि सातत्यपूर्ण फॉलो-अपची आवश्यकता होती. अंबुजा सिमेंट्सचे सीएसआर उपक्रमातील क्षेत्रीय कर्मचारी, सखी (समाज आरोग्य स्वयंसेविका) आणि अंगणवाडी सेविका यांच्या एकत्रित प्रयत्नांमुळे शोभाला स्तनपान, पूरक आहार, स्वच्छता आणि नवजात शिशु काळजी याविषयी सतत समुपदेशन मिळते. बाळालाच्या वाढीकडे नियमित आरोग्य तपासण्या, अंगणवाडीत वजन मोजणे आणि समाज आरोग्य शिबिरांमधील तपासण्या यांद्वारे जवळून लक्ष ठेवले गेले. घरगुती पोषक आहार तयार करण्याबाबत दिलेल्या प्रारत्यक्ष मार्गदर्शनामुळे आई आणि बाळ या दोघांच्याही पोषणाच्या गरजा पूर्ण होऊ शकल्या.

आज, ते बाळ १० महिन्यांचे झाले असून आता ते सर्वसाधारण पोषण श्रेणीत बसत आहे. वयानुरूप बाळाची वाढ, विकास अगदी व्यवस्थित होत आहे. वेळेवर झालेले निदान, सुव्यवस्थित समुपदेशन आणि समाज पातळीवर आरोग्य देखरेख यांचे एकत्रित प्रयत्नांतून अंबुजा सिमेंट्स ग्रामीण भागातील माता आणि शिशूंच्या आरोग्यात लक्षणीयरीत्या सुधारणा घडवून आणत आहे. या परिवर्तनातून हेच ठळकपणे दिसून येत आहे.

एचडीएफसी बँक परिवर्तनने आतापर्यंत खेळांच्या माध्यमातून ५००० व्यक्तींवर प्रभाव टाकला

मुंबई, २९ ऑगस्ट : हॉकीचे दिग्गज मेजर ध्यानचंद यांच्या स्मनार्थ साजऱ्या होणाऱ्या राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त एचडीएफसी बँक परिवर्तन क्रीडा क्षेत्रात परिवर्तन, प्रेरणा आणि उत्पत्तीची शक्ती साजरी करत आहे. बँकेच्या कॉर्पोरेट सोशल रिसपॉन्सिबिलिटी उपक्रमांतर्गत ३८ महिला खेळाडूंना त्यांची स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी मदत केली जात आहे. त्याचबरोबर स्थानिक क्रीडा सुविधा सुधारल्या जात आहेत आणि अधिकाधिक तरुणांना खेळांमध्ये सहभागी होण्यासाठी प्रोत्साहन दिले जात आहे. बँकेने आतापर्यंत खेळांच्या माध्यमातून ५००० हून अधिक व्यक्तींवर प्रभाव टाकला आहे. एचडीएफसी बँकेने गोस्पोर्ट्स फाउंडेशनच्या सहकाऱ्याने महिला खेळाडूंना सशक्त करण्यासाठी २०२२ मध्ये अनस्टोपेबल करके दिक्षाऊंगी (यूकेडी) हा कार्यक्रम सुरू केला. या यूकेडी कार्यक्रमाने २०२२ पासून

आज का अंदाज

शनिवार ३० ऑगस्ट २०२५

पत्थर फोड एकच

कल्याण बाजार
१ ४ ५ ८
२३५ १३० ६९० ३५०
५६० २४६ ७८० २६०
४४० ३३८ ५०० १७०
११ ४२ ५७ ८७
१६ ४६ ५९ ८९
१० ४० ५३ ८३

३० ऑगस्ट : सर्व बाजारांसाठी

३२	६२	९१	०१
३८	६८	९७	०७
३४	६४	९५	०५
१२०	१७८	२३४	१७७
२४७	३५८	४६०	२८०
६७०	२७७	३४०	५६९

कल्याण व मुंबई करिता तसेच सर्व बाजारासाठी जबरदस्त पास होणारे चान्सेस मिळतील.

प्रो. बालाजी कुमार ९८२४८६०३४

राशीभविष्य

मे़ष : आज तुमचे धाडस आणि शौर्य शत्रूंना घाबरवेल. तुम्हाला एका महत्त्वाच्या कामाचे नेतृत्व करण्याची संधी मिळेल. प्रगतीसह व्यवसायाचा विस्तार होईल. न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये तुम्हाला यश मिळेल.
वृषभ : अनावश्यक वाद टाळा. काही महत्त्वाच्या कामात अनावश्यक विलंब झाल्यामुळे तुम्ही अस्वस्थ व्हाल. व्यवसायात तुम्हाला आचानक आर्थिक फायदा होऊ शकतो. विरोधकांपासून सावध राहाू.
मिथुन : आधीच नियोजित कामात यश मिळण्याची शक्यता आहे. कामाच्या ठिकाणी असंतोषाची परिस्थिती निर्माण होऊ देऊ नका. राजकारणात तुमचे स्थान आणि प्रतिष्ठा वाढेल. अडकलेली काम पूर्ण होतील.
कर्क : कामाच्या ठिकाणी कठीर परिश्रम केल्याने नफा आणि प्रगतीचा मार्ग मोकळा जाईल. व्यवसायात उत्पन्न चांगले राहील. जमीन आणि इमारत खरेदी करताना काळजी घ्या. धाईयाईत निर्णय घेऊ नका.
सिंह : आज व्यवसायात प्रगती आणि नफा होईल. कांही महत्त्वाच्या कामात तुम्हाला यश मिळेल. घराशी संबंधित समस्या सोडवल्या जातील. नोकरित बदतीसह आर्थिक लाभ होईल.
कन्या : आज कामाच्या ठिकाणी निरर्थक वाद टाळा. सहकाऱ्यासोबत समन्वयने वागा. तुमच्या व्यवसायाकडे अधिक लक्ष द्या. तुम्हाला व्यावसायिक मित्राकडून पाठिंबा आणि साथ मिळेल.

पिंपल एवने पॉझिटिव्हिटी डे च्या निमित्ताने हिमालय वेलनेसचा वर्ल्ड ऑफ नीम उपक्रम

मुंबई, २९ ऑगस्ट : गेली २५ वर्षे हिमालय वेलनेसने कोट्यवधी भारतीय तरुणांचा पिंपल्स आणि एवने विरुद्ध लढ्यात नीमच्या शक्तीद्वारे विश्वासू सोबती म्हणून प्रवास केला आहे. या परंपरेला पुढे नेत ब्रँडने वर्ल्ड ऑफ नीम हा पहिला भव्य उपक्रम ताज लॅण्ड्स एंड येथे पिंपल एवने पॉझिटिव्हिटी डे च्या पूर्वसंध्येला आयोजित केला, ज्यामध्ये त्वचेच्या निगेबट्ल आणि आत्मविश्वासाबद्दल एक महत्त्वपूर्ण संवाद सुरू करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.

भारतातील जवळपास ८ पैकी ४ तरुणांनी मान्य केले आहे की पिंपल्स आणि एवने मुळे त्यांचा सामाजिक ठिकाणी आत्मविश्वास कमी होतो. देशात सुमारे २० कोटी किशोऱ्यांवनी आणि तरुण प्रौढ या समस्येशी झुंज देत आहेत. त्यामुळेच पिंपल एवने पॉझिटिव्हिटी डे हा कलंक मोडून काढण्याबद्दल, आत्मविश्वास वाढवण्याबद्दल आणि पिंपल्स व एवनेवरील सोप्या व प्रभावी उपायांविषयी जनजागृती करण्याबद्दल आहे. राजेश कृष्णमूर्ती, बिझनेस डायरेक्टर कॅन्ड्युमर प्रॉडक्ट्स डिव्हिजन, इंडिया, हिमालय वेलनेस यांनी सांगितले: हिमालय वेलनेसमध्ये आम्ही मानतो की त्वचेची निगा कोमल, प्रभावी आणि नैसर्गिक असावी. आमचा नीम फेमस वांश गेली २५ वर्षे दैनंदिन निगेचे प्रतीक आहे. नव्या ५ -पाटर्स ऑफ नीम फॉर्मुलेशनमुळे आम्ही ही परंपरा अधिक मजबूत करत आहोत आणि विशेषतः तरुणांना

आत्मविश्वासाने आपली त्वचा स्वीकारण्यासाठी प्रेरित करत आहोत. सुश्री रागिनी हरिहरन, मार्केटिंग डायरेक्टर ब्युटी अँड पर्सनलकेअर, हिमालय वेलनेस म्हणाल्या, आजच्या ग्राहक ट्रेंड्समध्ये, विशेषतः जनरेशन झेड मध्ये, निसर्गप्रेरित आणि विज्ञानाधारित उपायांकडे झुकाव वाढताना दिसतो आहे. हा कार्यक्रम त्याचं प्रतीक आहे नीम जो पिढ्यानपिढ्या विश्वासाह ठरला आहे, तो सौंदर्य व व्यक्तिगत निगा क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण बदल घडवण्यात आजही तितकाच सुसंगत आहे. कार्यक्रमगत उपस्थित अभिनेत्री नितांशी गोंयल हिने सांगितले: आमच्या पिढीवर नेहमीच चांगलं दिसण्याचा दबाव असतो, मला वाटतं की खरी त्वचा सुंदर असते हे आपण स्वतःला आठवण करून देणं महत्त्वाचं आहे. हिमालयचं वर्ल्ड ऑफ नीम आपल्याला अगदी हाच संदेश देतं की आपण आपल्या त्वचेवर नैसर्गिकपणे व

सिग्निफायने मुंबईकरांचे लक्ष वेधून घेतले: लाखो भाविकांसह गणेशोत्सव साजरा करत आहे

मुंबई, २९ ऑगस्ट : गणेशोत्सवामध्ये अधिक जल्लोषाची भर करत सिग्निफाय (युरोनेक्स्ट: लाइट) या लायटिंगमधील जागतिक अग्रणी कंपनीने नाविन्यपूर्ण उपक्रम लाँच केले आहेत, जे अद्वितीय उत्साहासह भक्ती, समृद्धता आणि संस्कृतीला साजरे करतात. लाखो भाविक गणपती बाप्चाचे दर्शन व आशीर्वाद घेण्यासाठी येत असताना सिग्निफायने प्रख्यात लालबागचा राजा मंडळामध्ये ४०० इकोलिक पॅन्थे बसवले आहेत, ज्यामुळे दहा दिवस साजरा केल्या जाणाऱ्या गणेशोत्सवादरम्यान नवसाला पावणाऱ्या लालबाग राजाचे दर्शन घेण्यासाठी येणाऱ्या भाविकांना आरामदायी सुविधा मिळतील. मुंबईतील उत्सवी उत्साहामध्ये अधिक भर करत सिग्निफायने वाट्दे-वरळी सी लिंकवर आकर्षक रोषणाई सादर केली आहे, ज्यामधून मुंबईचा संपन्न सांस्कृतिक वारसा आणि उत्सवी आनंदमय उत्साह दिसून येतो. सिग्निफायच्या #झाईटलाईटक्नेटवरल्ड दृष्टिकोनाशी संलग्न राहत या अद्वितीय इन्स्टॅलेशनमधून भारतात सर्वोत्तम नाविन्यता आणण्याप्रती ब्रँडची कटिबद्धता

निदर्शनास येते, ज्यामध्ये उत्सवी उत्साह, भक्ती, समृद्धता व वारसाचे संयोजन आहे.

गणेश चतुर्थी मोहिमेबाबत सांगताना सिग्निफाय ग्रेटर इंडियाचेमार्केटिंग, स्ट्रॅटेजी, गव्हर्नमेंट अफेअर्स अँड सीएसआरचे प्रमुख निखिल गुप्ता म्हणाले, सिग्निफायमध्ये आमचा विश्वास आहे की, प्रत्येक साजरीकरण नाविन्यतेला उद्देशासह आणि तंत्रज्ञानाला परंपरेसह जोडण्याचा क्षण आहे. गणेशोत्सवासारखे सण आम्हाला मूल्यांची जाणीव करून देतात, जे कोलॅकत्र येत संपूर्ण समुदायासह साजरे करतात. यंदा वाट्दे-वरळी सी लिंक ते लालबागचा राजापर्यंत आमच्या मोहिमेमधून प्रकाशाच्या क्षमतेच्या माध्यमातून अर्थपूर्ण प्रभाव घडवून आणणारा आमचा #BrighterLivesBetterWorld दृष्टिकोन दिसून येतो. आम्ही संपूर्ण महाराष्ट्रातील लाखो भाविकांसह सण साजरा करत असताना जीवन समृद्ध करणाऱ्या आणि समुदायाना प्रबळ करणाऱ्या पद्धतींनी तंत्रज्ञान व परंपरेला एकत्र करण्याप्रती कटिबद्ध आहोत. ”

यंदा उन्हाळ्यामध्ये लाँच करण्यात आलेली इकोलिक

आयएचएच २०२८ पर्यंत भारतात २००० नवीन खाटांची भर घालणार, नव्या ब्रँडचे केले अनावरण

नागपूर, २९ ऑगस्ट : बहुराष्ट्रीय आरोग्यसेवा प्रदाता आयएचएच हेल्थकेअर ही कंपनी २०२८ पर्यंत भारतात सुमारे २००० नवीन खाटा वाढवणार असल्याची घोषणा कंपनीने केली. या घोषणेसोबतच कंपनीने आपली नवीन ब्रँड ओळख सादर केली असून तिचा उद्देश आंतरराष्ट्रीय नेटवर्कमध्ये अधिक स्पष्टता आणि एकात्मता आणणे हा आहे. भारतामध्ये आयएचएच फोर्टिस हेल्थकेअर आणि ग्लिनईगल्स हेल्थकेअरच्या माध्यमातून कार्यरत आहे. या नेटवर्कअंतर्गत कंपनीकडे ३५ रुग्णालये, ११ राज्यांमध्ये ५००० हून अधिक खाटा आहेत. जागतिक स्तरावर आयएचएचकडे १४० आरोग्य सुविधा असून त्यामध्ये १० देशांमधील ८० हून अधिक रुग्णालयांचा समावेश आहे. कंपनीने म्हटले आहे की, ऑपरेशनल स्केल, क्लिनिकल उत्कृष्टता आणि भौगोलिक विस्तार हांमुळे आयएचएच कार्यक्षमतेत आणि आर्थिक सामर्थ्यात वाढ साध्य करत आहे. त्याच बळावर आम्ही २०२८ पर्यंत भारतात सुमारे २००० नवीन खाटा वाढवण्याचा आमचा महत्त्वाकांक्षी अपराखडा राबवणार आहोत. आयएचएच हेल्थकेअरचे ग्रुप सीईओ प्रेम कुमार नायर

यांनी सांगितले की, नव्या ब्रँड ओळखीमुळे कंपनीने एका बहुराष्ट्रीय आरोग्यसेवा नेत्याची भूमिका अधिक ठामपणे स्वीकारली आहे. नव्या ओळखीच्या माध्यमातून आयएचएच आरोग्यसेवा क्षेत्रात नावीन्य, परिणामकारक समन्वय आणि धोरणात्मक भागीदाऱ्या यांना चालना देत भविष्यातील आरोग्यसेवेचे स्वरूप घडवत आहे.

ते म्हणाले, आयएचएच हेल्थकेअर हे जगातील सर्वाधिक ओळखले जाणारे आणि विश्वासाह आरोग्यसेवा ब्रँड्समागचे नाव आहे. या सर्व ब्रँड्सनी मिळून भौगोलिक उपस्थितीच्या दृष्टीने जगातील सर्वात मोठे आरोग्य नेटवर्क निर्माण केले आहे. नायर पुढे म्हणाले, ही आमची महत्त्वाकांक्षा आमच्या पहिल्याच FutureHealth.Now प्रमुख परिषदेत प्रत्यक्षात येत आहे. आम्ही दूरदृष्टी असलेल्या तज्ज्ञांना आणि विचारवंतांना एकत्र आणून, नवी धाडसी कल्पना पुढे आणत आहोत. तसेच आरोग्यसेवेच्या सीमा विस्तारतील अशा नव्या भागीदाऱ्या निर्माण करता आहोत.

दरम्यान, जुलै म्हन्यात आयएचएचने भारतातील आपल्या उपकंपन्या फोर्टिस हेल्थकेअर लिमिटेड आणि ग्लिनईगल्स हेल्थकेअर यांच्यात धोरणात्मक

मुंबई, २९ ऑगस्ट : संमंसंग या भारतातील सर्वात मोठ्या ग्राहक इलेक्ट्रॉनिक्स ब्रँडने संमंसंग इलेक्ट्रॉनिक्स कं. लि.ची उपकंपनी न्यूरोलॉजिकसोबत सहयोगाने भारतात आपल्या नेक्स्ट-जनरेशन मोबाइल सीटी उत्पादन पोर्टफोलिओच्या लाँचची घोषणा केली आहे. संमंसंग इलेक्ट्रॉनिक्स कं. लि. प्रगत वैद्यकीय इमेजिंग तंत्रज्ञानामधील जागतिक अग्रणी आहे. भारतातील डायग्नोस्टिक आणि इंटरव्हेंशनल रेडिओलॉजीमध्ये परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी विशेषतः डिझाइन केलेल्या या नेक्स्ट-जनरेशन सिस्टॅम्समध्ये गतिशीलता, एआय-संचालित कार्यक्षमता आणि रुग्ण-केंद्रित डिझाइन यांचे संयोजन आहे, ज्यामुळे आरोग्य सेवा प्रदात्यांना कधीही, कुठेही रॅजॅदर सेवा देता येईल. नवीन लाँच करण्यात आलेल्या श्रेणीमध्ये सेरेटॉमएॅलाइट, ओमीटॉमएॅलाइट, ओमीटॉम एॅलाइट पीसीडी आणि बॉडीटॉम ३२/४ यांचा समावेश आहे. हे प्रत्येक उत्पादन हॉस्पिटल्स व स्पेशॅलिटी सेंटर्सचा वैविध्यपूर्ण वैद्यकीय गरजांची पूर्तता करण्यासाठी डिझाइन करण्यात आले आहे. संमंसंग भारतात मोबाइल सीटी सोल्युशन्सच्या लाँचसह प्रगत वैद्यकीय इमेजिंग अधिकप्रमाणात उपलब्ध करून देण्यासोबत कार्यक्षम व रुग्ण-केंद्रित करण्याच्या दिशेने महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलत आहे. या नाविन्यता तंत्रज्ञानाइतक्याच महत्त्वाच्या आहेत, तसेच मेड्युो आणि द्वितीय व तृतीय श्रेणीच्या शहरांमध्ये केअरसंदर्भात तफावत दूर करण्यासाठी आरोग्यसेवा प्रदात्यांना सक्षम करत आहेत. आमचा

सॅमसंग इंडिया नवीन मोबाइल सीटी तंत्रज्ञान पोर्टफोलिओसह रुग्ण-केंद्रित इमेजिंगमध्ये परिवर्तन घडवून आणण्यास सज्ज

विश्वास आहे की हा पोर्टफोलिओ भारतातील आरोग्यसेवा पायाभूत सुविधेला प्रबळ करेल, स्पेशॅलिटीजमधील वैद्यकीय सर्वोत्तमतेला पाठिंबा देईल आणि मोठ्या प्रमाणात रुग्ण निष्पत्ती सुधारण्यामध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावेल, ” असे संमंसंग इंडियाच्या एमएई हॉस्पिटल्स प्रमुख अंतर्ग दास गुप्ता म्हणाले. संमंसंगचे मोबाइल सीटी सोल्युशन्स इमेजिंग प्रक्रियेच्या पद्धतीमधील एक झेप आहे. न्यूरो आयसीयू, ऑपरॅटिंग कक्ष, आपत्कालीन विभागा, ऑन्कोलॉजी युनिट किंवा बाल अतिदक्षता विभाग असो रुग्णाला प्रत्यक्ष नैस्त्रकी सुविधा देत हॉस्पिटल्स जोखीम कमी करू शकतात, वैद्यकीय सुरक्षितता सुधारू शकतात आणि जलदपणे निर्णय घेऊ शकतात. तसेच महत्त्वाचे म्हणजे, या सिस्टॅम्स महामांड्या पायाभूत सुविधांमध्ये बदल न करता सुविधांची क्षमता वाढवण्यास मदत करतात. यामुळे भारतातील आरोग्यसेवा परिसंस्थेमध्ये प्रगत इमेजिंग अधिक प्रमाणात उपलब्ध होण्यास मदत होते.

मालिका ‘हप्पू की उलटन पलटन’मध्ये कमलेशचा जुळा भाऊ सोनूच्या भूमिकेत सजय चौधरी यांचे पुनरागमन!

मुंबई, २९ ऑगस्ट : एड टीव्हीवरील मालिका हप्पू की उलटन पलटन’मध्ये कमलेशच्या भूमिकेत प्रेक्षकांचे मन जिंकलेले संजय चौधरी मग्न अवतारामध्ये परतले आहेत, जेथे ते मालिकेमध्ये कमलेशचा जुळा भाऊ सोनूची भूमिका साकारणार आहेत. निष्काळजीपणे बागाणाऱ्या भावाच्या तुलनेत सोनू प्रामाणिक, साधा व मितभाषी आहे, जो प्रकाशझोतात येण्यापासून दूर राहतो. धमाल ट्रिस्टची भर करत सोनू गुप्पूच धाडसी व नीडर मलायाकावर (सोनाल पनवार) प्रेम करत असतो. ती त्याच्याकडे दुर्लक्ष करत असली तरी त्याला तिच्या नीडर व्यक्तिमत्त्वामधून प्रेरणा मिळते. ही नवीन भूमिका साकारण्याबाबत आनंद व्यक्त करत संजय म्हणाले, मी मालिकेमध्ये परतल्यापासून चाहत्यांनी केलेला प्रेमाचा वर्षाव पाहून मी खूप आनंदित झालो आहे. अनेक लोक मला कमेंट व मेसेज करत आहेत आणि याचा खूप आनंद होत आहे. काही दिवसांपूर्वी मला प्रोडक्शन टीमकडून फोन कॉल आला, मला खूप आनंद झाला व कृतज्ञ देखील वाटले, कारण मी पाच वर्षांपूर्वी याच टीमसोबत काम केले आहे. मी आज जे कोणी आहे ते या मालिकेमुळे आणि अद्भुत टीममुळे आहे, ज्यांनी मला नेहमी पाठिंबा दिला आहे. सोनूच्या नवीन भूमिकेसह मालिकेमध्ये पुनरागमन करणे अत्यंत खास आहे आणि मी माझा सर्वोत्तम अभिनयसादर करण्याचे वचन देतो, तसेच माझ्या चाहत्यांना निराश करणार नाही.

शब्दकोडे क्रमांक २२०५

१	२	३	४	५	६	७		८
	९	१०		११				१२
१३			१४		१५			१६
	१७	१८		१९				२०
२१	२३		२४		२५	२६	२७	
	२८	२९	३०		३१		३२	३३
३५		३६		३७	३८		३९	
४०		४१			४२		४३	
	४४		४५		४६		४७	४८
४९		५०	५१		५२	५३		५४
	५५		५६	५७		५८	५९	६०
६१	६२	६३		६४			६५	
	६६		६७					
	६८		६९	७०		७१		७२
७३		७४		७५			७६	

आडवे शब्द :-

१) प्रवृत्ती

५) एखाद्यास फडाफडा बोलणे

(वा प्र.)

९) युद्धासाठी उताविळ झालेला

१२) वेगळा

१३) गोंयस्फोट गुप्तगोष्ट फोडणे

१४) वरवधूरी मिरवणूक

१५) घडू मारलेला विळखा

१७) कोवळी फांदी

१९) देवदासी

२०) गीत

२२) गोष्ट

२४) गोपोपाट

२५) चपलता, नवा जोम

२८) रूखू झाडवर

३२) तादाम्य, एकरूप

३५) दोन वेळा

३६) सुखी खुशी

३९) गणित आणि अणुचे संशोधन

करणारा कृषी

४०) गवंडी

४१) विषेक्ष

४२) मुक्तिका

४३) अण्वार

४४) गंध

४७) रात्र

४७) स्तुती करणारा

४८) वडिलांचा भाऊ

५०) दासांचा सेवक

५३) पदर

५४) साखर, गुळाचा रस ५५)

दात

५६) उजळी, उत्कर्ष, चलती

५९) सापाने टाकलेली त्वचा

६१) काळे ज्वालाग्रही खनिज

६३) प्रजा

६५) संकीर्ण, बंधन

६६) कैफी पदार्थ

६७) उसळणे, अन्न, पाणी

घशाशी येणे

६८) उजळी

६९) धोबी

७१) मध्यम प्रमाण

७३) काम, नशीब

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर

क	ग	ल	ख	नी	ह	र	मो	ख	ड	प	स	र	जे
मा	ल	क	ज	हा	ट	फ	म	ल					स्ता
ल	ग	रा	फ	ट	फ	प	ड	जी	भ				गो
क्रि	झी	व	र्ण	पा	ट	व	म	ल	व	गी			
मा	क	ग	क	क	क	वा	ग	वा	व				
न	व	ल	ग	क	ना	त	र	न	ग	व	ग		
रुक्म	पा	क	ड	व	स	म	स	मा	न	म	र		

मोहिमा संरक्षण दुलांच्या

मित्रमैत्रिणींनो, आपल्या देशावर संकट आलं की संरक्षण दलं सज्ज होतात. शत्रूचं आव्हान परतवून लावतात. आपलं लष्कर, नौदल आणि हवाई दल विविध मोहिमा राबवतं. या मोहिमांमध्ये आपले धाडसी सैनिक सर्वस्व पणाला लावतात. भारतीय संरक्षण दलांनी आजवर राबवलेल्या अशाच काही मोहिमांविषयी...

▶▶ भारताने कारगिल युद्धात विजय मिळवला. भारताची ही मोहिम ऑपरेशन विजय म्हणून ओळखली जाते. भारतीय क्षेत्रात घुसखोरी केलेल्या पाकिस्तानी सैन्याला परतवून लावण्यासाठी ही मोहिम आखण्यात आली होती. २६ जुलै १९९९ हा दिवस कारगिल विजय दिवस म्हणून साजरा केला जातो.

▶▶ जुलै २०१६ मध्ये दक्षिण सुदानमध्ये अंतर्गत युद्धात ६०० भारतीय अडकून पडले होते. त्यांना यशस्वीपणे सोडवून आणण्यासाठी संकटमोचक ही मोहिम राबवण्यात आली आणि ती यशस्वीही ठरली.

▶▶ उत्तराखंड तसंच हिमाचल प्रदेशमध्ये २०१३ च्या जून महिन्यात पावसाने धुमाकूळ घातला. या पावसात हजारो लोक अडकले होते. या लोकांना वाचवण्यासाठी भारताच्या हवाई दलाने 'ऑपरेशन राहत' ही मोहिम राबवली होती.

▶▶ 'हुडहुड' नावाच्या चक्रीवादळाने २०१४ मध्ये आंध्र प्रदेश, विशाखापट्टणम आणि ओरिसाच्या किनारपट्टीच्या भागात धुमाकूळ घातला होता. या वादळातून लोकांना सोडवण्यासाठी 'ऑपरेशन लहर' ही मोहिम राबवण्यात आली होती.

जाणून घ्या

जमाना स्टार्ट अप्सचा

दोस्तानो, तुम्ही स्टार्ट अप या संकल्पनेबद्दल ऐकलं असेल. अनेकजण स्वतःची स्टार्ट अप सुरु करतात. स्टार्ट अप म्हणजे स्वतःची कंपनी. कोणत्याही शाखेतली पदवी मिळवल्यानंतर स्टार्ट अप सुरु करता येईल. ही स्टार्ट अप्स वेगवेगळ्या क्षेत्रांमध्ये काम करतात. कमी भांडवल असलं तरी स्टार्ट अप्स सुरु करता येतात. कमी भांडवलात कोणती स्टार्ट अप्स सुरु करता येतील याविषयी माहिती असायला हवी.

भविष्यात तुम्हीही या स्टार्टअप्सचा विचार करू शकता.

❶ छायाचित्रणाच्या क्षेत्रात अनेक संधी आहेत. इव्हेंट फोटोग्राफर म्हणून तुम्ही नाव कमवू शकता. फोटोग्राफीचा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर दर्जेदार कॅमेरा घेऊन करीअरला सुरुवात करता येईल. यासाठी फारशा भांडवलाची गरज नसते. पुरेसा अनुभव मिळाला की स्वतःची फोटोग्राफी प्रशिक्षण संस्थाही सुरु करता येते.

❷ भारतात चारचाकी वाहनांची बाजारपेठ विस्तारते आहे. तुम्हीही गाड्यांच्या विक्रीचा व्यवसाय सुरु करू शकता. सेकंड हँड गाड्यांचीही विक्री करता येईल.

❸ देशभरात वाहनांच्या संख्येत प्रचंड वाढ होत आहे. त्यामुळे वाहन चालवण्याचे धडे देण्यासाठी प्रशिक्षकांची गरज असते. ड्रायव्हिंग स्कूलच्या माध्यमातून वाहन चालवण्याचं प्रशिक्षण दिलं जातं. हा व्यवसायही चांगला नफा मिळवून देतो.

❹ ब्युटी पालर किंवा स्पा क्षेत्राशी संबंधित अभ्यासक्रम पूर्ण करून स्वतःचं पालर किंवा स्पा सुरु करता येईल. या व्यवसायातही अनेक संधी आहेत.

मुलांनो, सध्या लन्नाचा हंगाम आहे. लन्नाप्रसंगी भरपूर प्रमाणात अन्न शिजवलं जातं. पाट्यांमध्येही विविध प्रकारचे खाद्यपदार्थ असतात. हे पदार्थ भरपूर प्रमाणात तयार केले जातात. लन्न, पाट्यांमधलं जेवण उरतं. बरेचदा घरातलं जेवणही उरतं. आपण बाहेरचं खाल्ल्यावर घरी केलेले पदार्थ टाकून दिले जातात. पण अन्नाची नासाडी होता कामा नये. या जगात अनेकांना अन्न मिळत नाही आणि आपण अन्न वाया घालवतो. अन्न वाया घालवणं योग्य नाही. अन्नाची नासाडी टाळण्यासाठी काय करता येईल याविषयी...

❶ हॉटेलमध्ये गेल्यावर उगाचच भरपूर

असा आहे हॅडबॉल

दोस्तानो, फुटबॉल, व्हॉलिबॉल हे खेळ तुम्हाला माहीत असतील. यासोबतच हॅडबॉल नावाचा एक क्रीडाप्रकार आहे. जपानमध्ये नुकतीच महिलांची जागतिक हॅडबॉल अजिंक्यपद स्पर्धा पार पडली. या निमित्ताने हॅडबॉलविषयी जाणून घेऊं...

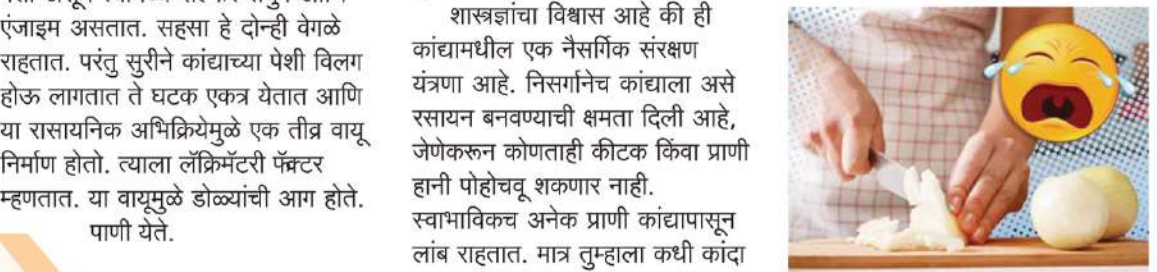
▶ हॅडबॉल हा सांघिक खेळ आहे. हॅडबॉलच्या एका संघात सात खेळाडू असतात. फुटबॉलमध्ये पायांनी बॉल मारायचा असतो. विरुद्ध संघाच्या गोलजाळ्यात बॉल गेल्यावर गोल होतो. हॅडबॉलचंही तसंच आहे. यातही बॉल विरुद्ध संघाच्या गोलजाळ्यात टाकावा लागतो.

▶ हॅडबॉलचका एक सामना

तासभराचा असतो. यात अर्ध्या तासाचे दोन हाफ असतात. हॅडबॉल हा खूप वेगवान खेळ आहे. यात खेळाडू एकमेकांच्या अंगाला स्पर्श करू शकतात.

▶ हॅडबॉल हा इनडोअर गेम आहे. पण हॅडबॉलचे काही प्रकार मैदानात खेळले जातात.

▶ फन टाईम गोलकीपर पायांनी बॉल अडवू शकतो. तसंच त्याला बॉल अडवण्यासाठी शरीराच्या कोणत्याही भागाचा वापर करता येतो.

कांदा चिरताना... आपले डोळे खूप संवेदनशील असतात आणि कोणत्याही प्रकारच्या हानिकारक रसायनापासून किंवा वायूपासून स्वतःचे संरक्षण करण्यासाठी ते लगेच प्रतिक्रिया देतात. म्हणूनच कांद्यातून उत्सर्जित होणारा वायू डोळ्यांच्या संपर्कात येतो तेव्हा डोळे त्याला धोकादायक पदार्थ मानतात आणि हा धोका टाळण्यासाठी डोळ्यांच्या अश्रू ग्रंथी लगेच अश्रू सोडू लागतात. अश्रूंचे काम हा वायू धुवून टाकण्याचे असते जेणेकरून डोळे सुरक्षित राहू शकतील.

शास्त्रज्ञांचा विश्वास आहे की ही कांद्यामधील एक नैसर्गिक संरक्षण यंत्रणा आहे. निसर्गानेच कांद्याला असे रसायन बनवण्याची क्षमता दिली आहे, जेणेकरून कोणताही कीटक किंवा प्राणी हानी पोहोचवू शकणार नाही. स्वाभाविकच अनेक प्राणी कांद्यापासून लांब राहतात. मात्र तुम्हाला कधी कांदा

जगात कुत्र्यांची संख्या किती?

छोट्या दोस्तानो, सध्या तुम्ही भटके कुत्रे, कुत्राराना दाणा-पाणी घालण्यावरून सुरु असणारा वाद ऐकत असाल. पण मित्रांनो, ही केवळ आपल्या देशातील समस्या नाही. जगातील अनेक देशांमध्ये जास्त प्रमाणात कुत्रे आहेत. चला, जाणून घेऊ या कुत्र्यांची आकडेवारी...

कुत्र्यांची संख्या सर्वाधिक असणाऱ्या टॉप १० देशांच्या यादीत दहावा क्रमांक रोमानियाचा लागतो. इथे कुत्र्यांची संख्या सुमारे ४१ लाख आहे. १९८० च्या दशकात लोक गावांमधून शहरांमध्ये स्थलांतरित झाले, तेव्हा बरेच कुत्रे मागे राहिले आणि हळूहळू भटक्या कुत्र्यांची संख्या वाढली. एकेकाळी, संख्या नियंत्रित करण्यासाठी त्यांना मारले जात होते. परंतु प्राणी हक्क संघटनांच्या निषेधानंतर ती थांबवावी लागली. त्यामुळे येथे भटक्या कुत्र्यांची समस्या मोठी आहे.

❶ फ्रान्समध्ये सुमारे ७४ लाख कुत्रे आहेत. तेथे प्रत्येक पाळीव कुत्र्याला मायक्रोचिप बसवून लसीकरण करणे आवश्यक आहे. या कारणास्तव, रेबीजचे प्रमाण खूप कमी आहे. तथापि, दरवर्षी लाखो कुत्रे सोडून दिले जातात आणि भटक्या कुत्र्यांचे प्रमाण वाढते.

❷ या यादीत आठव्या स्थानी अर्जेंटिना असून तेथे सुमारे ९२ लाख कुत्रे आहेत. सरकार

अब्जाची नासाडी टाळण्यासाठी...

पदार्थ मागवून ठेवू नका. सुरुवातीला थोडंच मागवा. अजून लागलं तरच ऑर्डर द्या. भरपूर पदार्थ मागवल्यामुळे अन्न आणि पैसे दोन्हीही वाया जातात.

❶ घरात पार्टीचं आयोजन केल्यानंतर भरपूर अन्न उरलं तर ते टाकून देऊ नका. हे अन्न गरीबांना वाटा. बऱ्याच संस्था उरलेलं अन्न घरातून घेऊन जातात आणि गरीबांना वाटतात. अशा संस्थांचा शोध करून घ्या.

खदाडी

पीनट बटर रॅप

संध्याकाळच्या वेळी पोटभरीचं काहीतरी खावंसं वाटतं. अशा वेळ पीनट बटर रॅप हा पदार्थ खाता येईल. यासाठी दोन चमचे पीनट बटर, एक चमचा चोको चिप्स, एक केळं, एक चमचा मध, पोळी किंवा पराठा असं साहित्य घ्या. केळ्याचे गोलाकार काप करून घ्या. पोळीवर पीनट बटर लावा. त्यावर केळ्याचे काप ठेवा. त्यावर चोको चिप्स पसरवा. त्यावर मध घाला. पोळीचा रोल करा. मस्तपैकी खा. डब्यातली पोळी उरली तर तिला अशा प्रकारे ट्रिस्ट देता येईल.

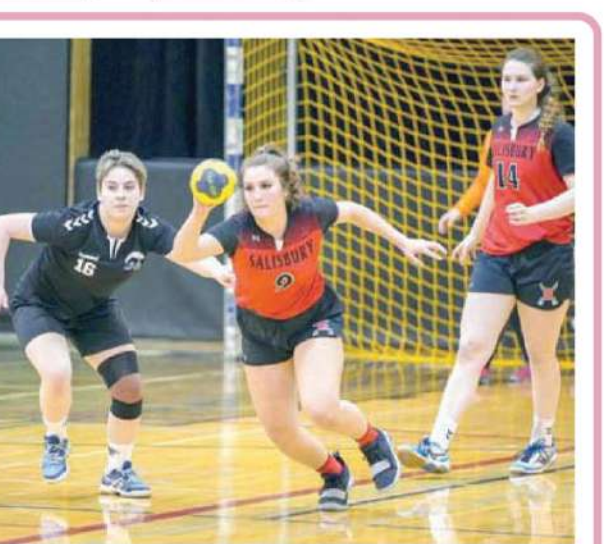
स्टडी टिप्स

अभ्यास गणिताचा

मुलांनो, तुम्हाला गणित हा विषय अवघड वाटतो का ? गणिताची भीती वाटते का ? गणिताची भीती वाटायचं काहीच कारण नाही. ही भीती घालवण्यासाठी विविध प्रयोग करता येतील. गणिताचा भरपूर सराव करायला हवा. गणितात बरीच सूत्रं असतात. गणिताची प्राथमिक सूत्र लक्षात ठेवली की तुम्हाला हा विषय सोपा जाईल. गणित हा विषय नीट समजून घेणं गरजेचं आहे.

करा हलासन

मुलांनो, अभ्यास लक्षात ठेवावा लागतो. यासाठी स्मरणशक्ती चांगली असावी लागते. स्मरणशक्ती सुधारण्यासाठी वेगवेगळी आसनं करता येतील. यापैकी एक आसन म्हणजे हलासन. पण फक्त हे आसन करून भागणार नाही. तुम्ही पोषक आहार घेतला पाहिजे. हिरव्या भाज्या आणि फळं खाणं गरजेचं आहे. यामुळे तुमची स्मरणशक्ती सुधारेल आणि अभ्यास नीट लक्षात राहील.

ठिपके जुळवा

थंडीत का येतात मुंग्या ?

मुलांनो, थंडीत हातापायांना सारख्या मुंग्या येतात. तापमान खूपच कमी झालं असेल तर हातापायांना मुंग्या येण्याचं प्रमाण वाढतं.

सर्वसाधारणपणे आपले हात आणि पाय उघडे असतात. बाहेरच्या थंडीमुळे शरीराच्या उघड्या भागातलं रक्त गोठायला सुरुवात होते. गोठल्यामुळे रक्त वाहण्याची गती मंदावते. यामुळे हातापायांना मुंग्या येतात. याच कारणांमुळे हातापायांची ताकदही कमी होते.

थंड पाण्यात हात घातल्यानंतरही अर्स होतं.

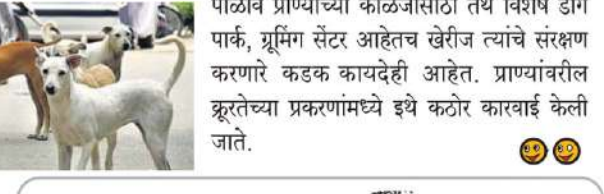
आपल्याकडे सुमारे १.५३ कोटी भटके कुत्रे आहेत. अर्थातच हे देशापुढील मोठे आव्हान असून सरकारने पुढील वर्षभरात ७० टक्के कुत्र्यांचे लसीकरण आणि निर्जंतुकीकरण करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.

❶ तिसऱ्या स्थानी असणाऱ्या चीनमध्ये २.७४ कोटी कुत्रे आहेत. पूर्वी तेथील काही शहरांमध्ये कुत्रे पाळण्यावर बंदी होती, परंतु आता लोकांनी कुत्रे पाळण्यास सुरुवात केली आहे. त्यामुळे चीनमधील पाळीव प्राणी बाजारपेठ देखील वेगाने वाढली आहे.

❷ यादीत दुसऱ्या स्थानी असणाऱ्या ब्राझीलमध्ये सुमारे ३.५७ कोटी कुत्रे आहेत. मात्र सरकारने लसीकरण आणि काळजी घेण्यासाठी चांगली व्यवस्था स्थापन केली आहे.

❸ जगभराचा विचार केला तर या यादीमध्ये अमेरिका अव्वल स्थानावर असून तेथे सुमारे ७.५८ कोटी कुत्रे आहेत.

पाळीव प्राण्यांच्या काळजीसाठी तेथे विशेष डॉग पार्क, ग्रूमिंग सेंटर आहेतच खेरीज त्यांचे संरक्षण करणारे कडक कायदेही आहेत. प्राण्यांवरील क्रूरतेच्या प्रकरणांमध्ये इथे कठोर कारवाई केली जाते.

क्रै रावा

दोस्त हे मस्त

जग किटकांचं

प्युनेल वेब स्पायडर हा जगातला सर्वात विषारी कोळी आहे. झॅनफलाय ही माशी सहा महिने जगते. डासांची लांबी जवळपास १६ मिलीलीटर इतकी असते. डास आपल्या वजनाच्या तीन पट अधिक रक्त शोषू शकतो. या पृथ्वीवरच्या एका फुलपाखराचं नाव ८९९८ आहे. कारण याच्या एका पंखावरची नशी ८९ या आकड्यासारखी तर दुसऱ्या पंखावरची नशी ९८ या आकड्यासारखी दिसते.

युगाचच बाहेर खाऊ नका.

आपल्या मित्रमैत्रिणींनाही याबाबत सांगा. अशा संस्थांची माहिती घ्या. अन्न वाया घालवणं किती चुकीचं आहे याची जाणीव करून घ्या.

गणपती विसर्जनामुळे ईदची मिरवणूक पुढे

■ **महासागर प्रतिनिधी**
नागपूर, दि. २९ :
गणपती विसर्जनामुळे मुस्लीम समाजाने मोहम्मद पैगंबर जयंतीची मिरवणूक ५ सप्टेंबरऐवजी ८ सप्टेंबरला करण्याचे ठरवले आहे. हे बघता राज्य सरकारने ५ ऐवजी ८ सप्टेंबरची शासकीय सुटी जाहीर करण्याची मागणी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना पत्राद्वारे करण्यात आली आहे.

मुस्लीम समाजाचा पवित्र असा मोहम्मद पैगंबर साहेबांचा जन्मदिवस ५ सप्टेंबर रोजी आहे. या तर ६ सप्टेंबर रोजी गणेश विसर्जन आहे. त्यामुळे ५ तारखेची मोहम्मद पैगंबर जयंतीची मिरवणूक ८ सप्टेंबर रोजी घेण्याचा निर्णय मुस्लीम समाजाने घेतलेला आहे,

याची नोंद घेऊन ५ सप्टेंबर रोजी जाहीर केलेली शासकीय सुटी ८ सप्टेंबर रोजी द्यावी, अशी मागणी मुख्यमंत्र्याकडे करण्यात आली आहे.

भारतात विविध धर्मांच्या उत्सव, सण मोठ्या धुमधडाक्यात साजरे केले जातात. भारतीय संविधानाने सरकारचा कोणताही धर्म नसेल, भारत हा धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र असेल असे स्पष्ट नमूद केले आहे.

परंतु प्रत्येकाला त्याचा-त्याचा धर्म आणि परंपरा पाळण्याचे संपूर्ण स्वातंत्र्य दिले आहे. त्यानुसार या देशात पूर्वापार चालत असलेले सण, उत्सव मोठा उत्साहात साजरे केले जातात. अनेक सणांना राज्य आणि केंद्र सरकार सुटी देखील जाहीर करत असते.

सध्या महाराष्ट्रात गणेशोत्सवाची धूम सुरू आहे. त्यापूर्वी गौरी आणि आता गणपती आणि दुर्गा उत्सव असे हिंदू धर्माचे सण साजरे होतात. त्यासाठी सरकार सुटी देखील जाहीर करत असते.

ई-ए-मिलादला देखील सुटी जाहीर करण्यात आली आहे. परंतु मुस्लीम समाजाचा पवित्र असा मोहम्मद पैगंबर साहेबांचा जन्मदिवस ५ सप्टेंबर रोजी आहे. तर ६ सप्टेंबर रोजी गणेश विसर्जन आहे, त्यामुळे ५ तारखेची मोहम्मद पैगंबर जयंतीची मिरवणूक ८ सप्टेंबर रोजी घेण्याचा निर्णय मुस्लीम समाजाने घेतलेला आहे, याची नोंद घेऊन ५ सप्टेंबर रोजी जाहीर केलेली शासकीय सुटी ८ सप्टेंबर रोजी द्यावी, अशी मागणी

कॉंग्रेस नेते व माजी मंत्री नसीम खान केली आहे.

राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना पाठवलेल्या पत्रात नसीम खान म्हणतात की, राज्यात बंधुभाव व हिंदू मुस्लीम एकोपा अबाधित राखण्यासाठी मुंबईत विविध मुस्लीम संघटनांनी गुरुवार दिनांक २९ ऑगस्ट रोजी ऑल इंडिया खिलाफत कमिटीमध्ये बैठक घेतली. मोहम्मद पैगंबर यांच्या जन्मदिनी मुंबईत काढण्यात येणारी मिरवणूक ही सोमवार दिनांक ८ सप्टेंबर रोजी काढण्याचा निर्णय यावेळी घेण्यात आला आहे, जेणेकरून दोन्ही धर्माचे पवित्र सण हे प्रेम व सद्भावनेने साजरा करता येतील, असे नसीम खान यांनी म्हटले आहे.

मराठा समाजाला न्याय पण. ओबीसीवर अन्याय नको!

■ **महासागर प्रतिनिधी**
नागपूर, दि. २९ :
मराठा समाजाने देवेंद्र फडणवीस यांचे सरकार यावे म्हणून भाजपला भरभरून मतदान केले आहे. राज्यातील मराठा समाज वेगळी भूमिका घेत नाही. ओबीसी समाजाने सुद्धा अम्हाला मोठ्या प्रमाणात मतदान केले आहे. आम्ही सर्व समाजासोबत आहोत, पण म्हणून यांच्या ताटातील काढून दुसऱ्यांच्या ताटात टाकायचे, आणि त्यांचे काढून यांच्या ताटात टाकायचे ही भूमिका मात्र कुणाला मान्य नाही, असे भाजपचे मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी म्हटले आहे.

बावनकुळे म्हणाले की, आमची आंदोलनासाठी नेहमी सहकाऱ्यांची भूमिका आहे. आमचे अनेक आमदार-खासदार मंत्री त्यांना भेटतात. देवेंद्र फडणवीस यांनी कधीही आंदोलनकर्त्यांना दुरावले नाही. नियमात बसणारी प्रत्येक मागणी पूर्ण करण्याचे काम फडणवीस यांनी काम केले आहे. ५० वर्षांत जे काम झाले नाही ते देवेंद्र फडणवीस यांनी ९ वर्षांत मराठा समाजासाठी काम केले आहे.

ईडब्ल्यूएसला सर्वाधिक फायदा
चंद्रशेखर बावनकुळे म्हणाले की, ओबीसी मधून आरक्षण मागण्या करता संपूर्ण देशामध्ये वेगवेगळी आंदोलन सुरू होती. पण ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा निर्णय झाल्यानंतर मात्र १० टक्के ओबीसीच्या बाहेर असलेले ज्यांना या आरक्षणाचा लाभ मिळाला त्यांना आज नोकऱ्या आणि शिक्षणामध्ये सर्वाधिक फायदा मिळत आहे. मराठा समाजाला न्याय देण्यासाठी एहर बावनकुळे म्हणाले की, देवेंद्र फडणवीस सरकारने १० टक्के ईडब्ल्यूएस आरक्षण आणि सारथी सारख्या योजनांच्या माध्यमातून मराठा समाजाला प्रचंड मजबूती देण्याचे काम महाराष्ट्रामध्ये होत आहे. ईडब्ल्यूएसचा सर्वाधिक फायदा देशात

केवळ महाराष्ट्राला झाला आहे. मराठा समाजाला न्याय देणं आणि ओबीसी समाजाचे १ टक्काही आरक्षण जाऊ नये ही भूमिका भाजपची राहिली आहे. यासोबतच मराठा समाजाला न्याय दिला पाहिजे या भूमिकेतून एहर आरक्षण पुढे आले आहे.

शरद पवारांची भूमिका कळवी
बावनकुळे म्हणाले की, कॉंग्रेस ही नेहमीच ओबीसी समाजाच्या विरोधात राहिली आहे. कॉंग्रेसने कधीही ओबीसी समाजाला न्याय दिला नाही. नरेंद्र मोदी पंतप्रधान झाल्यावर ओबीसीच्या आयोगाला संवैधानिक दर्जा मिळाला.

महाराष्ट्रामध्ये ओबीसी मंत्रालय हे देवेंद्र फडणवीस यांच्या काळात आले आहे. असे असताना खुला पाटिंबा जर कॉंग्रेस आंदोलनाला देत आहे. ओबीसीतूनच आरक्षण द्या यातील ३५३ जातींनाच आरक्षण कमी आहे. त्यातून जर मराठा समाजाला आरक्षण दिले तर ओबीसीवर अन्याय होऊ नये, अन् मराठा समाजावर अन्याय होऊ नये ही आमची भूमिका आहे. शरद पवार यांची भूमिका काय आहे हे सर्वाना कळायला पाहिजे.

सरसकट ह्या शब्दाला आमचा विरोध
बावनकुळे म्हणाले की, भाजप हा पक्ष सर्व समाजाच्या मागे उभे राहिली आहे. कॉंग्रेस पक्ष आपली भूमिका स्पष्ट करत नाही. त्यांनी या आंदोलनाला आपला पाटिंबा म्हणजे नेमके काय हे भूमिका कॉंग्रेसच्या नेत्यांनी स्पष्ट केली पाहिजे.

एकनाथ शिंदे हे मुख्यमंत्री असताना सर्वेक्षण करण्यात आले ज्यांच्याकडे नोंदी सापडल्या त्यांना ओबीसीमध्ये घेतल्या गेले. अजूनही सर्वेक्षण सुरू आहे. अजून ज्यांना न्याय मिळाला नसेल त्यांना न्याय मिळेल. सरसकट ह्या शब्दाला आमचा विरोध आहे तसे होऊच शकत नाही, असेही बावनकुळे यांनी स्पष्ट केले.

कॉंग्रेसची भूमिका स्पष्ट करावी

बावनकुळे म्हणाले की, मराठा समाजाला ओबीसीतून आरक्षण द्या या मागणीवर कॉंग्रेसची भूमिका काय आहे ? हे पटोले, वडेगुवार, राहुल गांधी या नेत्यांनी स्पष्ट केले नाही. मराठा समाजाला ईडब्ल्यूएसचे १० टक्के आरक्षण आणि अजून काही देण्याचा प्रयत्न सरकारकडून सुरू आहे. पण एका समाजाला न्याय देताना दुसऱ्या समाजावर अन्याय होऊ नये ही सरकारची भूमिका आहे. फडणवीस सरकारने सारथी सारख्या अनेक गोष्टी केल्या आहेत. पुढच्या काळातही मराठा समाजाला मजबूत करण्यासाठी आमचे सरकार प्रयत्नशील राहील.

विद्याधर बोरटकर यांच्या पार्थिवावर अंत्यसंस्कार

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २९ :**
अँग्रीजिजन फाऊंडेशनचे अध्यक्ष रविंद्र बोरटकर तसेच प्रॉफिट अँडक्रेडयिबलसंचे प्रमुख नरेंद्र बोरटकर यांचे वडील विद्याधर (नानासाहेब) केशवराव बोरटकर यांच्या पार्थिवावर गुरुवार २८ ऑगस्ट रोजी अंबाझरी घाटावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले.

विद्याधर बोरटकर यांचे बुधवार २९ ऑगस्ट रोजी अल्पशा आजाराने निधन झाले. मृत्युसमयी ते ९२ वर्षांचे होते. धरमपेठ शाळेतून शिक्षक पदावरून ते निवृत्त झाले होते. १२९०, दीनदयाळ नगर येथील राहत्या घरून त्यांची अंत्ययात्रा काढण्यात आली. अंबाझरी घाटावर आयोजित शोकसभेत अनेक मान्यवरांनी शोकसंवेदना व्यक्त केल्या. त्यांच्या पश्चात रविंद्र व नरेंद्र ही दोन मुले, सुषमा दिवाकर गोखले व हेमा रमाकांत डिंगे या मुली तसेच कुमकुम व मनीषा या सुना आणि मोठा आप्त परिवार आहे.

जि. प. कर्मचारी महासंघाचे नेते म. वा. ओंकार यांचे निधन

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २९ :**
जिल्हा परिषद कर्मचारी महासंघाचे नेते म. वा. ओंकार यांचे नागपूर येथे निधन झाले. मृत्यु समयी ते ९५ वर्षांचे होते. मूळचे राळेगाव (जि. यवतमाळ) असलेले मधुकर वामनराव ओंकार हे कर्मचाऱ्यांमध्ये म. वा. यांचे नावाने ओळखले जायचे. राज्य कर्मचारी महासंघाचे र. ग. कर्णिक आणि जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांच्या संघटनेचे नेते असलेले म. वा. यांनी कर्मचाऱ्यांच्या राज्यव्यापी संपाचे यशस्वी नेतृत्व करून प्रत्येक वेळी राज्य शासनाच्या नाकात दम आपला होता. त्यांच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या संपात बहुतेक वेळा त्यांनी शासनाकडून कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य करून घेण्यात बऱ्यापैकी यश मिळविले आहे. त्यांच्या पश्चात मोठा आप्तपरिवार आहे. त्यांच्या पार्थिवावर शुक्रवारी नागपूर येथे अंत्यसंस्कार करण्यात आले. याप्रसंगी आयोजित शोकसभेत जि. प. कर्मचारी संघटना आणि महासंघाच्या अनेक नेत्यांनी शोकसंवेदना प्रकट केल्या.

दोन दुचाकी धडकल्या ३ ठार, ३ जखमी

■ **महासागर प्रतिनिधी, बुलढाणा, दि. २९ :**
जिल्ह्यातील संग्रामपूर तालुक्यात झालेल्या भीषण अपघातात तिघांचा मृत्यू झाला तर तिघेजण गंभीर जखमी झाले आहे. यापैकी दोघांचा घटनास्थळीच तर एका व्यक्तीचा उपचारासाठी नेत असताना वाटेतच मृत्यू झाला. मृतका मध्ये २ पुरुष व १ महिलांचा समावेश आहे तर तिघे जण गंभीर जखमी झाले असून त्यांच्यावर उपचार सुरू आहे.

संग्रामपूर तालुक्यातील एकलारा वरवट मार्गावर दोन दुचाकीची आमनेसामने धडक झाली.

अजय लहासे, गणेश ढोले, रुक्माबाई विष्णु नवले अशी अपघातात मृत्यूमुखी पडलेल्या दुदैवी व्यक्तींची नावे आहे. या अपघातात शिवा घुले, राहुल जवंजळ, महेंद्र नांदेकार, हे तिघेजण गंभीर जखमी झाले. शिवा घुले याची प्रकृती गंभीर असल्याने त्याला अकोला येथे दाखल करण्यात आल्याचे पोलीस सूत्रांनी सांगितले.

वाचाल तर वाचाल असं आणण नेहमी म्हणतो. परंतु वाचनाची सुरवात हि बालवयापासूनच व्हायला हवी. अर्थात आपल्याकडे अनेक मोठ्या साहित्यिकांनी घरा मुलांसाठी विपुल प्रमाणात लेखन देखील केलेले आहे.

खास मुलांसाठी साहित्य संपदा निर्माण करून वाचनाची आवड वृद्धीनत करणाऱ्या अनेक संस्थांपैकी बालकुमार साहित्य संस्था सक्रिय संस्था आहे.

संस्थेचा सुवर्णमहोत्सव पूर्ण झाला असून या महिन्यात संस्था एकाव्वन व्या वर्षात पदार्पण करीत आहे. या निमित्ताने बालकुमार साहित्य संस्थेचे अध्यक्ष माधव राजगुरू यांच्याशी आजचा साप्ताहिक संवाद.

बालकुमार साहित्य संस्थेने लुकताच सुवर्णमहोत्सव साजरा केला आहे हा प्रवास कसा होता?

■ १९ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात १८७८ मध्ये पुण्यात न्यायमूर्ती रानडे यांच्या अध्यक्षतेखाली पहिले मराठी ग्रंथकार संमेलन भरले तर १९७६ मध्ये भा रा भागवत यांच्या अध्यक्षतेखाली पहिले अखिल भारतीय मराठी बालकुमार साहित्य संमेलन भरले.

या आगोदर १९७५ यामध्ये मराठी साहित्य, संस्कृती, कला क्षेत्रात बालकुमार साहित्यामध्ये योगदान देण्यासाठी अखिल भारतीय बालकुमार साहित्य संस्थेची स्थापना झाली.

मराठी साहित्य संमेलनात बालकुमार साहित्याला दुय्यम वागणूक मिळायची यामुळेच अमरेंद्र गाडगीळ, भारा भागवत, शामला शिरोडकर, रमेश मुधोळकर अशा मंडळींनी या साहित्य संस्थेची स्थापना पुण्यात केली. १९७६ ते २०२४ या काळात संस्थेने बालकुमार साहित्याची सुमारे २७ संमेलने घेतलेली आहेत.

शिवाय राज्यस्तरीय बाळ साहित्य पुरस्कार, जीवन गौरव पुरस्कार, मुलांमध्ये मराठी भाषेची आवड निर्माण करण्यासाठी कथा कविता वाचन आणि लेखन स्पर्धा, अशा प्रकारे आजवरच्या प्रवासात संस्थेने बालकुमारांच्या साहित्याचे संस्कृतीचे जतन आणि संवर्धन करण्याचा प्रयत्न केलेला आहे.

संस्थेच्या एकूण किती शाखा आहेत? आणि त्याद्वारे कोणते उपक्रम राबविले जातात?

■ संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात संस्थेच्या एकूण २५ शाखा आहेत. शिरूर पुणे, संगमनेर, आजरा, राजापूर,

संभाजीनगर, चिपळूण, अमरावती, कणकवली, बीड, पालघर, जालना अशा एकूण २५ शाखा कार्यरत आहेत. याशिवाय भविष्य काळात गुजरात, कर्नाटक, छत्तीसगढ, मध्य प्रदेश या राज्यांमधील मराठी वाचकांचे प्रेम आणि मागणी लक्षात घेता तिथेही शाखांचा विस्तार होणार आहे.

शसन स्तरावर बालसाहित्याला केवळ ६ पुरस्कार देण्यात येतात. मात्र मराठी बालकुमार साहित्य संस्थेच्या माध्यमातून १९ बालकुमार साहित्याला पुरस्कार दिले जातात. शिवाय बालकांसाठी साहित्य वाचन, लेखन स्पर्धांचे आयोजन, तसेच वक्तृत्व स्पर्धा आणि विविध कलाप्रकारासाठी देखील स्पर्धांचे आयोजन केले जाते.

भविष्य काळात संस्थेच्या मध्यमातून कोणते उपक्रम राबविले जाणार आहेत?

■ बालकुमार साहित्य संस्थेने आता पन्नाशी पूर्ण करून एकाव्वन व्या वर्षात यशस्वी पदार्पण केले आहे. भविष्य काळात संस्था अनेक नवीन उपक्रम राबविणार आहे. यामध्ये बालसाहित्यिक कोष, मुलांसाठी ज्ञानकोश, उत्तम बालसाहित्य निर्मितीसाठी मुले आणि नवोदित बालसाहित्यिकांसाठी कार्यशाळा, शालेय मुलांचे कवी संमेलन, वाचन, लेखन आणि पत्रिपत्र स्पर्धा अशा स्पर्धांचे आयोजन देखील संस्था मोठ्या प्रमाणात करणार आहे.

सुवर्णमहोत्सवी समरणिगा आणि बालसाहित्य मासिक देखील सुरू केले जाणार आहे. मुलांसाठी आणि बालसाहित्यासाठी काम करणाऱ्या अनेक संस्थांना एकत्र जोडून भरीव असे कार्य करण्याचा संस्थेचा मानस आहे. ■ ■ ■

नेक्स्ट्राचा सस्टेनेबिलिटी अहवाल प्रसिद्ध

नेक्स्ट्रा डेटा लिमिटेड (नेक्स्ट्रा बाय एयरटेल) ने वित्त वर्ष २०२४-२५ चा सस्टेनेबिलिटी अहवाल प्रसिद्ध केला. या अहवालामध्ये कंपनीनं स्मार्ट, मोठ्या प्रमाणात वापरता येईल अशी आणि टिकाऊ डिजिटल ट्रन्झॅक्शन्स तयार करण्याबाबत झालेली प्रगती सांगितली.

हा अहवाल शाश्वतेच्या तीन स्तंभांमध्ये नेक्स्ट्राची वचनबद्धता आणि प्रगती अधोरेखित करतो स्वच्छ ऊर्जा आणि स्मार्ट ऑपरेशन्सद्वारे पर्यावरणीय प्रभाव कमी करणे, सामाजिक समावेश आणि सुरक्षितता वाढवणे आणि पारदर्शकता आणि जबाबदारीसह प्रशासनाला बळकटी देणे.

सीईओ, ऑॅंशप अरोरा यांनी सांगितले, नेक्स्ट्रा मध्ये सस्टेनेबिलिटी हा आमच्या प्रत्येक कामाचा केंद्रबिंदू आहे. मग तो डिजिटल असो, कन्स्ट्रक्शन असो किंवा ऑॅंशप. या वर्षी आम्ही ईंस्ट्रुमेंट्साठी नेहं बेचंमार्क तयार केले आहेत.

आम्ही देशातले पहिले डेटा सेंटर आणि फक्त १४ वी कंपनी आहोत ज्यांनी आईई १०० जागतिक उपक्रमात प्रवेश केला आणि १००% पुनर्नवीनीकरणीय उर्जेचा वापर करण्याची वचनबद्धता दिली. तसेच आम्ही देशातले पहिले आहोत ज्यांनी अकचा मोठ्या प्रमाणावर वापर करून ऊर्जा कार्यक्षमता वाढवली आणि कार्यप्रदर्शन सुधारले.

कंपनीने तब्बल ४८२८०० मेगावॅट पुनर्नवीनीकरणीय ऊर्जा कराराद्वारे घेतली असून २०२१ च्या आधारभूत वर्षाच्या तुलनेत ३७ टक्के जास्त आहे. ८५/१०० चे कर्मचारी प्रतिबद्धता गुण मिळवून कामाच्या टिकाणी विश्वास वाढवला असून ९९% पुरवठादार भारतातलेच ठेवले. त्यामुळे स्थानिक अर्थव्यवस्था मजबूत केली आणि लवचिक पुरवठा साखळी वाढवली.

धोरणात्मक पुरवठादारांच्या ९८% साठी ईएसजी मूल्यांकन आयोजित करून संपूर्ण मूल्य साखळीमध्ये शाश्वतता सुनिश्चित केला आहे. ■ ■ ■

केरळ हे जगातील सर्वात लोकप्रिय पर्यटन स्थळांपैकी एक आहे, जे नयनरम्य सौंदर्य, हिल स्टेशन्स, बॅकवॉटर आणि पाककृतीसाठी प्रसिद्ध आहे. समतोल हवामान, निर्मळ समुद्रकिनारे, शांत बॅकवॉटर, हिरवीगार हिल स्टेशन्स, आयुर्वेदिक उपचार केंद्रे आणि वन्यजीव यामुळे ते एक लोकप्रिय पर्यटन स्थळ बनले आहे. थेंवकडी हे वन्यजीव आणि निसर्ग प्रेमींसाठी स्वर्ग आहे आणि केरळमधील थंड हवामान, हिरवळ, वन्यजीव अभयारण्य आणि चहा, कॉफी आणि सुगंधी मसाल्यांच्या लागवडीसह टेकड्यांमुळे केरळमधील सर्वातम ठिकाणांपैकी एक आहे.

पेरियार वन्यजीव अभयारण्य ७७७ चौ.कि.मी.मध्ये पसरलेले आहे आणि थेंवकडी मधील हे एक आवश्यक ठिकाण आहे. ७७७ चौरस किलोमीटरपैकी ३६० चौरस किलोमीटर घनदाट सदाहरित जंगल आहे. पेरियार वन हे एक राखीव वन्यजीव आहे जेथे बोटीच्या सुरक्षिततेतून वन्यजीवांचे निरीक्षण करता येते. तलावात खेळणारे हत्ती आणि आजूबाजूला घुटमळणारे वाघ हे पाहण्यासारखे दृश्य आहे. हत्तीव्यतिरिक्त, सिंहाच्या शेपटीचे मकाचे, सांबर हरण, विबट्या आणि रानडुक्कर देखील दिसतात. पंढा आणि पेरियार नद्या घनदाट उद्यानातून वाहतात आणि वनस्पती आणि जीवनवृत्त्या वाढीस मदत करतात. मलबार पे हॉर्नबिल, पांढऱ्या पोटाचा निळा प्लायकॅचर, रानबर्ड, ग्रेट हॉर्नबिल, काळ्या मानचा करकोचा आणि निलगिरी वुड कबूतर यांसारख्या अनेक स्थलांतरित पक्ष्यांनाही ते आश्रय देते. ट्री हाऊस रिसॉर्टमध्ये राहून तुम्ही वन्यजीव आणि हिरवाईचा आनंद घेऊ शकता. ■ ■ ■

जिसर्गरम्य केरळची सफर

■ **संकलन व संयोजन :**
सुबोध रणशेखरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ranshevre @rediffmail.com